ریالیست جاسوس

(طنزونه او لنډې کیسې)

حفیظ الله تراب

۱۹۹۴ لمریز کال

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریالیست جاسوس

(د طنزونو او لنډو کیسو ټولګه)

حفیظ الله تراب

۱۳۹۴ل کال

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم: ریالېست جاسوس

لیکــوال: حفیظ الله تراب

خپرونـدی: د افغانستان ملي تحريك، فرهنگي څانگه

وېــبپـاڼه: www.melitahrik.com

ډیزاینـگر: ضیاء ساپی

پښتۍ ډیزاین: فیاض حمید

چـاپشمېـر: ۱۰۰۰ ټوکه

چـاپـکــال: ۱۳۹۴ ل کال/ ۲۰۱۵م

د تحريك د خپرونو لړ: (۴۲)

یادونه: د چاپ حقوق له ملي تحریک سره خوندي دي او د کتاب د محتوا مسولیت لیکوال پورې اړه لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړليک

سرليک مخ

اودسونه ۱
ايډوکسي که ماډرن شيطانېزم ۴
ببر برېت ۸
بې مانا غزل ۱۲
پلاستيکي زمری ۱٦
تاکتيکي شا ته تگ ۲۲
د اخرت محاکمه ۲۵
د پنجاب امام ۲۸
د جونگړې بيرغ ۳۳
د جشن درواغ ۳۷
د خرو راتلونکي ۴۲
د شاعرۍ تباهي ۴٦
د شرافت حراميتوب ۵۱
د غم خوشالي ۵٦
د گرداړي کوټ ٦۱
د مفتي داړې ٦٦

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درواغو بوساړې..۷٦

د کمود فریاد...۷۹

ربښتینی ستاینلیک..۸۲

ریالېست جاسوس...۸۷

زه خو ماسټر یم..۹۳

زه ښکلې پټاقۍ یم..۹۸

سلاکاري یانې پساتېزم.......................................۱۰۴

شامي قبر..۱۰۷

لالهانده مخلوق..۱۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تحریك یادښت

د افغانستان ملي تحریك د (۱۳۹۳ ل) كال په پیل كې له خپلو ګرانو هېوادوالو سره ژمنه كړې وه چې د دې كال په بهیر كې به (شل عنوانونه) بېلا بېل دیني، علمي، ادبي او ټولنیز اثار خپلې ټولنې ته وړاندې كوي. ملي تحریك دا ژمنه د یاد كال د كب پر (۲۸)مه نېټه پوره او د یوې پرتمینې غونډې په ترڅ كې یې شل عنوانونه علمي اثار هېوادوالو ته وړاندې كړل. ملي تحریك په یاده غونډه كې ژمنه وكړه چې د (۱۳۹۴ ل) كال په بهیر كې به انشاء الله د خدای (ج) په نصرت ټول ټال سل (۱۰۰) عنوانه بېلابېل علمي اثار ټولنې ته وړاندې كوي. طبیعي خبره ده چې دا اسانه كار نه دی، ډېر زیات زیار او زحمت ته اړتیا لري، خو ملي تحریك ټینګ هوډ كړی چې خپله دا ژمنه به هم د تېرې ژمنې په څېر عملي كوي. دا اثر چې ستاسو په لاس كې دی د همدې (سل عنوانونو) ژمنه كړو اثارو له جملې څخه دی، چې د چاپ جامه اغوندي. ملي تحریك هیله لري چې له دې اثر څخه به زموږ هېوادوال په زړه پورې ګټه پورته كړي. ملي تحریك له ټولو هغو لیكوالو، ژباړونكو، سمونچارو، مالي او معنوي مرستندویانو او چاپ چارو څخه چې ددې اثارو د چاپ په دې ټول بهیر كې یې یو بل سره مرسته او ملګرتیا كړې او دا فرهنګي بهیر یې بریالی كړی، د زړه له كومې مننه كوي او كور ودانې ورته وایي.

د هېواد د فرهنګ د ښېرازۍ په هیله

د افغانستان ملي تحریك فرهنګي څانګه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اودسونه جنتونه

دا نو کومه توره نه ده، چې موږ خپل کورونه، خپلوان، دفتر، بازار، ډودۍ یا لوی لوی شیان پېژنو، خو له هغې ناخبره یو، چې به لږ سوچ سره هم پېژندل کېدای شي، زه ساینس او ټېکنالوژي نه یادوم، له هغې نه خو به تر قیامته بې برخې او ناخبره یو، د چرګ یې د مالګې له ښځلو سره څه؟!

خو د خواشینۍ ځای دا دی، چې زموږ لوی لوی سیاسي غټ سري لا په دې نه پوهېږي، چې زه پر کومه روان یم او یا هم تګ همداسې وي؟!

که دغو خلکو لاره پېژندلای، نو تا او خدای اوس به موږ همداسې وږي، تږي، اړ او د خدای په قهر ککړ وای؟! زموږ دا هر څه داسې په یاد دي، لکه پرون چې تېر شوي وي. د ثور کودتاه چې وشوه، نو پلویانو یې بې له ترینګلو شعارونو، وژنو او هوایي خبرو بل څه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لرل دوی په خپله لار کې دومره افراط کاوه، لکه مارکس چې د دوی شاګرد او ټولنه یې تر شوروي اتحاد هم کمونېزم ته ډېره مناسبه وي. د روسانو په راتګ سره یې خلك لاوترهول او خبره دې ته ورسېده، چې هېواد لوټې لوټې او د بربادۍ پر ګړنګ ودرېد.

تر هغوی وروسته چې د مجاهدینو په نامه د ناخوالو، سقاوت او نادودو کوم سیریالونه پیل شول، نو د اسلام په تاریخ کې به ساری نه لري.

وریسې طالبان هغه ګلونه وو، چې د دې دردېدلي ملت نه یې هغه د ساه ایستلو واك هم واخیست. ډېر ارزښتونه یې دړې وړې او یو توریالی ولس یې په خنثی مشکل موجود بدل کړ.

د خدای کارونه وو، د دېموکراسۍ مصنوعي ناوې د لوېدیځ پر اوږو راوړل شوه. دغې ناوې ته ډېرو داسې ټټر وواهه، لکه سل کاله یې چې نیکونو په فرانسه او یاهم لندن کې د دغه ارمان د پلي کولو لپاره تېر کړي وي. د دغې ناوې لباس او ګاڼې دومره ارزښتمنې وې، چې د پاللو پر ځای یې په چور او تالان بسم الله پیل شوه. د دې پیر سیاستوالو او ډلو یې دا ناوې داسې بربنده کړه، چې اوس یې پټولو ته حیران دي. هغوی نه دا چې دا خوارکۍ ناوې په خپلو نادودو سپکه سپانده کړه، بلکې ټول ولس یې پر یوې داسې مور ودراوه، چې نن ورځ نه وروسته او نه مخکې تلای شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلته راته خپلو سياستوالو نادودو او نالوستيو هغه د ملك صيب کيسه رایاده کړه، چې د مقعد لغت يې نوی زده کړی و، خو له څو ورځو راهيسې يې دې ته سودا وه، چې څنګه او په کوم ځای کې يې استعمال کړي. اخر پرې خدای مهربانه شو او بله ورځ چې د خلکو سره په يوې جرګه کې ناست و، نو لومړی يې يو اکټ وکړ، بيا يې په لوړ غږ خلکو ته مخ راواړوه او په داسې حال کې چې خپله د مسواکه ګوته يې په غوږ کې دننه کړې وه، وويل:

ـ که ستاسې اجازه وي، دا مقعد مې لږ ګروم!

له دې سره خلك حيران او ځينو وخندل، خو يوه په کې وويل:

ـ ملك صيب! لغت دې سهي، خو ځای دې غلط کړی دی!!

همدا ټوکه زموږ د ولس او خلکو سره د رواني لانجو مشرانو او چلوونکو پيل کړې ده، نه د ډيموکراسۍ پلويان په دې پوهيږي، چې په دې خاوره کې څه لوبې رواني او لا راتلونکې دي او نه هم د اسلام په نامه جنګيدونکي په دې پوهيږي، چې زه د چا لپاره جنګيږم؟! دغو نوابغو ته په کار ده، چې لومړی اصلي ځايونه وپيژني او بيا دې د دې خاورې د اصلي دښمنانو پر وړاندې توره راواخلي، د خپلو خلکو په وينو اودسونه او بيا جنتونه ګټل خو له عقله لرې خبره ده!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایډوکسي که ماډرن شیطانیزم

امریکایانو ته موږ هغه د یعقوب (ع) د زمانې خلك ښکارو، خو که له ربښتیاو سترګې پټې نه شي او تاسې کله په سهار موده کې د پل خشتي د جومات تر څنګ تېر او خلکو ته وګورئ، نو راساً به مو د یوسف (ع) ایرانی سیریال سترګو ته ودرېږي او ډېرى افغانان به درته په کړو وړو کې کټ مټ د هغه، هغه فلمي ورونه ښکاره شي.

دا خبره په ښکاره سهي غونډې ښکاري، خو په حقیقت کې په دې روغه نه ده، چې په اوس وخت کې هر افغان، موټر،موبایل، تلوېزون او نور ډېر لږ لږ پېژني، خو د غریبۍ دې رنګ ورك شي، د انسان پر معنویاتو څه چې د بدن پراناتومۍ یې هم ناوړه ګوزارونه کوي.

څه خو د امریکایانو خپل نظر و او څه هم ځینو چالاکو افغانانو موږ هغوی ته داسې ورو پېژندلو، چې باید موږ ته هر څه له الف، ب نه پیل شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو کارونو په لړ کې يو هم د ايډوکيسی په نامه فعاليت دی، چې له څو کلونو را په دېخوا يې په هېواد کې چارې پيل کړي او ګڼې موسسې همدې ته ناستې او تر دې نامه لاندې زموږ نومونه باسي.

د ايډوکيسی لغوي مانا ده، وکالت، حق غوښتنه او اوس دلته په دري ژبه کې په دادخواهی مشهوره ده. د دې مسلك كاركوونكي ډېری د پاخه عمر خاوندان او هغه د چا خبره ډېر پاخه پتير خلك دي. كه په جلسه كې ورسره څوك كېني، نولومړني څو ساعتونه به مو ورسره په عجيبه چوپتيا كې تېر او ورپسې خبرو ته يې چې وګورئ، نو بيا به هم ورته حيران شئ. د بېلګې په توګه، دوی به ووايي، چې څنګه مو خوښه ده، چې راروانه اونی کې د ولسمشر سره د هوا د ککړتيا په برخه کې وګورو؟ له دې سره به د خلکو د تنفسي سېستم نه دفاع وكړو. د دې خبرې تر كولو وروسته به د ناستې ټول ګډونوال ووايي: ياره عجيب نظر مو ارشاد كړ. په همدې توګه ولسمشر سره د ليدو کسان وټاکل شي او وروسته يې د ليدلو مبارزه پيل شي.

زما سره پوښتنه دا ده، چې د هر كار لپاره په هر هېواد كې يوه مسووله اداره وي. كه چېرته يې مشر يا مسوولين په كار پوه او خدمتګار خلك وي، نو بيا پردی جرابه کې پښه منډل خو ډېر بې مناسبه کار دی.که دوی دا استدلال کوي، چې موږ په هغه صورت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې دا کار کوو، چې هغوی یې ونه کړي. په دې وخت کې بیا هم دا د حکومت وجیبه ده، چې باید د خپلو چارو څارنه وکړي.
نورو انسانانو ته د دوی تعلیمات د بېلګې په توګه داسې دي، چې انسان باید اوبه وڅښي، ولږه ښه شی نه دی، ښه خوراك سخت خوند کوي، یا په اونۍ کې یو ځل ښه چکر وهل او بیا کړایان او انار خوړل ګوره ښه کار دی. په دې ځای کې یوه کیسه رایاده شوه: وایي یو وخت په یوه غریزه سیمه کې څو کسه ناست او د ماښام د لمانځه وخت و. په دې کې له لرې نه یو مسافر راښکاره شو، چې سپیني جامې یې اغوستې وې. چې راورسېد، نو سلام یې وکړ، ناستو کسانو کې یوه نورو ته مخ ورواړاوه:
ـ دا دی ملا صیب راغی، جمعه به راکړي. مسافر خوارکی هم له شرمه مخکې شو، جمعه یې په ټېلو ټېلو ورکړه، خو تر لمانځه وروسته دعا یې زده نه وه. مسافر لاسونه لپه او په لوړ غږ یې وویل:
ـ ښه، ښه دي، ټول یې پېژني او څوك چې بد کوي، تر هغه به لوی بې ناموسه او دوس نه وي.
د پورته کیسې په پام کې نیولو سره که د هغوی تعلیماتو ته وکتل شي، نو په دې خبرو خو د نن وخت یوه تعلیمیافته شادو هم پوهېږي. بیا نو په هغه او دغو خبرو د وخت او پانګې لګول د څه لپاره؟!
خو د ایډوکیسۍ تر ټولو د فکر وړ فعالیت دا دی، چې یوه ځوانه جنۍ تنبیه کړي تر څو د خپل پلار یا مشر ورور نه خپل حقوق باید

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څومره کلك سترګې وغواړي؟!. او یا هم انډور کولای شي، چې ناروغې خوابنې ته ووايي، چې چټك ځان ته چای پخپله تیار کړه او یا دې هم سر په سړو اوبو پرېمينځه، زه اوزګاره نه یم.
د دوی د دې ټولو هلو ځلو سره یادې اداري نه شي ثابتولای، چې دوی دې چا ته خپل حق اخیستی وي، بلکې د خلکو حقونه ورځ تر بلې تر پښو لاندې کېږي. په پخوا وختونو کې نه ایډوکیسي وه او نه میډوکیسي، خو چې نظام، نظام و، هر چا خپل حق پخپله اخیستی شو.
آیډوکیسي بنایي په لویدیزه نړۍ کې خپل ارزښت ولري، خو زموږ په ټولنه کې پرته له شخړو او جنجالونو د رامنځ ته کولو نه نورې پایلې نه لري، ټولنیز ارزښتونه له منځه وړي او په هر کور کې یو د بل غوښو ته په تدریجي ډول کېنوي، ځکه نو دلته پرته له یو ماډرن شیطانته بل مفهوم نه شي لرلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ببر بریت

یاره هغه ورځې چې مې اوس هم رایادې شي، نو زړه کې ووایم، چې رښتیا موږ د سین د کاڼو غونډې کلك او سولیدلي یو. د دنیا کومې نادودې وې، چې ومو نه لیدې؟!

سره له دې چې د پېښور د کلونو پر مهال د مېږې غونډې بې ازاره وو، لاره به مو پوکوله او پرې تللو به ، خو که به میاشت نیمه کې د هغه ځای پر پولیسو خدای وربرابر کړو، نو د پولیس لوري ته غوږ به مو له وېرې رېږدا پیل کړه. که ور وبه دې کتل، نو په دې به یې نیولې، چې ولې دې راوکتل او که به دې نه ورکتل، زړه کې به مو ویل، چې ور ونه ګورې، نو د بل څه ګومان به دربانديې وکړي، بیا دې هم نه پرېږدي. لنډه دا په کتلو او نه کتلو دواړو کې په غم اخته وو. زما د یوه ملګري خبره هغه وخت هم د کاڼي کرښه وه، هغه به ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- که نوره هېڅ ګناه هم درکې نه وي، نو د پېښور پولیس درته دا بانه کوي، چې پوزه دې ولې پیته او یا یې سر نری دی. زر شه تانې ته ځو.

موږ په هغه زور او قوت چې مو درلود، له یوه غونجي او پوډري غوندې پولیس سره دا استدلال هم نه شو کولای، چې هلکه ستا یې زما د پوزې د سر او یا نرې غوږ پورې څه؟!

بس همدا ګناه مو وه، چې موږ یې پردي ګڼلو او په پردي وطن کې د انسان عزت نه وي.

یو وخت داسې راغی، چې ډېره موده د پېښور د پولیسو له شره خدای په امان کې ساتلی وم، په ښار کې روان وم، زړه کې مې وویل، ډېر وخت کېږي، نیولی یې نه یې، راځه نن خو په پولیسو ځان پخپله ونیسه. له نېکه مرغه یو خوارنجوکی پولیس په ارت زاړه پتلون کې د جوارو د پټې د هغه ګوډاګي غوندې ولاړ و. کله چې یې له څنګه تېرېدم، نو په متبسم انداز مې وروکتل. له دې سره یې په تروه تنده وویل:

- هلکه کابلیه ودرېږه!

ودرېدم او هغه په پلټنه پیل وکړ. لاسونو ته مې په ځیر د دې لپاره ورکتل، تر څو په کوم جېب کې مې چرس وانچوي. چې څه یې ونه موندل، نو په تونده لهجه یې وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- څه کار کې؟

په نرمۍ مې ورزیاته کړه:

- ډاکتر یم.

له دې سره یې په ریشخند ځواب راکړ:

- یار مهاجر به څه یې او ډاکتر به یې څه یې؟!

خدای شته په دې سپکاوي ډېر خپه شوم، د تللو پر وخت مې لړ بد بد وروکتل. خو هغه راته د یوه جنګسالار په توګه وویل:

- راګوره مه، چې اوس به دې تانې ته بوځم. د تانې د غړ په اورېدو مې دوه خپلې او دوه پردۍ کړې.

د هماغې ورځې پر ماسپښین جلال اباد ته راورسېدم. تلوېزون نوی فعال شوی و، د مرکې بلنه یې راکړه. د خپرونې پر وخت د کوربه د ټولو پوښتنو پر مهال به مې د هغه پولیس خبرې سترګو ته درېدې، ما ته د هغه او د دې ځای په غبرګون کې د اسمان او غره هومره توپیر جوت شو. په همدې ورځ زه یو بې رتبې پولیس هلته توهینولم او په خپله خاوره کې مې دومره درناوی کېده، چې د یوه معزز مېلمه په څېر یې زما هرکلی وکړ. ځکه نو وایم چې پردی کټ تر نیمو شپو او تیږه پر ځپل ځای درنه ښکاري. سبا به تاسې سره هم داسې چلند کېږي، که نور هېڅ نه وي، نو په دې به مو ونیسي، چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

سمه ده، ږیره خو دې اوږده، خو دا بریت دې ولې ببر دي؟!کابلیه مخکې شه!

نو ځکه وایم، چې نور راځه! ګوره ما ډېر برېتور او تورزن ولیدل، چې په پای کې د خپلو خوشباوریو له امله له اوږدو برېتونو نه پردیو خلاص او د هغوی هر څه یې لنډي بوچي او ډېر لویان یې ډېر کوچني کړل!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې مانا غزل

د ژوندانه په روانو غمونو کې چې اوس هم کله هغه ورځ رایاده شي، نو له ځانه سره یوه بې غږه خندا وکړم. له دې سره مې زړه سپک شي. کور یې اباد دا د هماغو ښاغلیو برکت دی، چې تر اوسه یې پرته له کومه فیسه د بوډۍ په خندا عادت کړی یم.

په لومړیو ورځو کې خو مې کله هم دې ته زړه نه ښه کاوه، چې زه دې ستېج یا دریځ ته پورته شم، پوخ پتیر دې شم او بیا دې په خاص مکر په شعر ویلو پیل وکړم، دا کار پوره سپین سترګي غواړي، له تاسې څه پرده، دا جرئت راکې نه و او نه شته.

ما دا هم اورېدلي وو، چې که څوك خپله کومه کیسه یا غزل د دغو موشګافانو پر وړاندې د کره کتنې په غونډه کې ووایي، نو تر څو چې له ځایه راکښته کېږي، اثر به یې دغلبېل په شان چآن چاڼ او د لیکوال او یا شاعر روغتیایي حالت به داسې وي، چې باید پرله پسې درې میاشتې د یوه رواني ډاکټر ګولۍ وخوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدغه کار د برسېرن صیب سره هم وشو.هغه خوارکي لاکیسه پوره نه وه تمامه کړې، چې په نوبت سره پرې د نقد داسې ګوزارونه پیل شول، چې له کلکو سوکانو نه په هېڅ وجه کم نه وو. خو تر ټولو په زړه پورې دا وه، چې د هر کره کتونکي احساسات به په مخ کې داسې وو، لکه د برسېرن صیب پلار چې د هغوی نیکونه په ډېرې بې رحمۍ په شهادت رسولي وي. که د هغه پر ځای بل څوك وای، نو پرته د چره ییز له ډزو یې والله که ورسره بل څه کړي وای، ښه و، برسېرن صیب ورته تر پایه یوازې حیران حیران کتل او ښایي په زړه کې به یې دا قسم کړی و، چې بیا به تر مرګه رانشم، بس یو جك وو، رانه ووهل شول. خو د دې ټولو نادودو سره سره مې یوه ورځ زړه کې وویل:

ـ راځه ته خو دې هم یوه ورځ سترګه پخه کړه، غزل دې کره کتنې ته وړاندې کړه او بیاهماغه ورځ هم راورسېده. په هغه ورځ مې له هره پلوه ځان د برسېرن صیب په څېر د هېواد د نوموتو کره کتونکو انداختونو ته سپر کړی و، خو د تمې خلاف ما سره داسې ونه شول، بلکې د غزل تر ویلو وروسته یې چې زما هر بیت ته د تخیل، تصویرونو، نازکیو او نوښتونو کوم القاب ورکړل او بیا یې زه وستایلم، نو ساری یې نه و. له ډېرې حیا مې سترګو کې اوښکې ډنډ شوې. حیران شوم چې زما دا موزونې پرتې څنګه دومره وستایل شوې؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډېرو راسره د انډيوالۍ د مزو د غځولو هڅه وکړه، زه ورته د نن وخت کاظم خان شيدا ښکاره شوم، خو ما ته به زړه کې يوه پټه خندا راغله. زما هغه نامتو غزل چې د کره کتنې له جوسر ماشينه روغ رمټ او خورا بريالی راووت داسې وو:

د عجيبو تماشو په منځ کې تار يم
لکه بنګ ګرم د حسن په بازار يم
په ويدو د حسن لمر کله ډوبېږي
زه د ويښو په احساس کې يو مدار يم
ستا د عشق د نزاکت په استغنا کې
ولې ولې به زه وايم چې هوښيار يم
چې خندا مې په موسکا کې کړه دننه
اوس خو ومنه چې زه څنګه فنکار يم
دحيا څادر د خوب په پښو راکش کړه
پروا مه کړه زه د ضد غوندې بيدار يم
ميخورانو پيالې تشې له شيدو کړې
زه په پوله د خودۍ کې لاايسار يم
(برستن مله) ستا خواره به عبث نه ځي
زه دې ګوره په هر خوب کې چوکيدار يم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په پای کې ډېرو رانه دا غزل وغوښت، زړه مې و، چې ورته ووایم: ظالمانو! ما پرېږدی، چې نور په یوه یوازې ځای کې د خپل بې مانا غزل درناوي ته ښه شېبه وخاندم. تاسې یې په خیالونو فکر کوئ او زه به ستاسې کره کتنې ته!!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلاستيکي زمری

له ډېرو هلو ځلو وروسته چې يې د دفتر مخې ته ورسېدم، نو له حيرانۍ داسې وم، لکه ساه چې رانه ختلې وي. د شانداري ماڼۍ مخې ته يې په لسګونو برچپك عسكر ولاړ وو. د دفتر ګرد چاپېره يې د نورو کارکوونکو په لاسونو کې مخابرې او له سليقې داسې ښکاره کېدل، لکه د کوم هېواد د بهرني وزارت کارمندان چې وي، د ډېرو تورې عينکې په سترګو او داسې ښکاره کېدل، لکه د هغه خدمت چې خپل تر ټولو وياړلې ارمان ګڼي.

د تېرو وختونو دورې ته لاړم، د هغه، هغه بخوانۍ څېره مې داسې سترګو ته ودرېد ، لکه همدا نن چې مې ليدلې وي. رحمت، چې د جبهې ډېرو خلکو به رحمتی باله، له هماغه وخته يو چالاك هلك و. د مرکز د خلکو لاس به پرې سپك و. له لرې ځايه په بوشکو کې په خرو اوبو راوړل سره له دې چې يو ستونزمن کار و، خو هغه به دا چاره په اخلاص کوله. د دې په بدل کې به يې دا امتياز درلود، چې جنګ ته به نور تلل او دې ترې معاف و. سره له دې د جبهې نورو غړو ورسره دومره خواخوږي نه لرله. د هغه په سترګو کې يو ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرموزه لوچکه چالاکي او شیطانت ښکاره کېده، ښایي په همدې به د نورو نه خوښېده.

یوه ورځ یې له یو بل مجاهد سره په څه شخړه شوه، نږدې و، چې د رحمت کار تمام کړي، په منځ کې یې ورولېدم او په لږ څه کې مې له مرګه وژغوره. له دې وروسته به پر هغه نور هم ښه لګېدم او بیا داسې وخت راغی، چې په کلونو کلونو سره بېل، خو د قسمت سپرو څه باندې دوه نیمې لسیزې وروسته د هغه محل ته راوستم.

په همدې فکرونو کې وم، چې دوه لوکس کسان راغلل، زه یې د جنت په څېر ماڼۍ کې د هغه د خونې تر دروازې بدرګه کړم او راته یې وویل:

ـ مهرباني وکړئ! له دې سره هغوی لاړل او ما کوټې ته سر دننه کړ. کوټه نه وه، داسې څه وو، لکه هر څه چې یې د نړۍ ډېرو سترو او نومیالیو زرګرانو او هنرمندانو جوړ کړي وي، د چت له سره رنګارنګ قندیلونه راځوړند و، پردې، چوکۍ، لنډه دا هر څه داسې ښکلي، منظم او مرتب و، لکه د فرانسې نجونو چې برابر کړي، وي، رحمت له داسې یوې چوکۍ په موسکا راپورته شو، چې کټ مټ پرې د پخواني روم د امپراطور د تخت ګومان کېده. په لومړي ځل راته د هغه په وړاندې ځان وړوکی ښکاره شو. ګرم نه وم، د هغه په یوه خبره به اوس په لسګونو رسنیو په ساعتونو ساعتونو تبصرې کولې، هغه اوس د ټول هېواد په برخلیک کې اساسي ونډه درلوده

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کور یې اباد هغه په پوره اخلاص غاړه راکړه. لکه مړی په چوکۍ ورته مخامخ کېناستم. یو ځل مې د هغه بوشکې او خر سترګو ته ودرېد ، خو ژر مې له ځانه سره ولاحودو کړه. ما باید همداسې کړي وای، رحمتی اوس له هره اړخه د یوه با سلیقه ولسمشر په څېر ښکاره کېده. چای راته واچول شو، خو کارکوونکی ډېر ژر ووت.

- ښه ژوند ځنګه تېرېږي، څه وختونه وو، لاړل.

له ځانه سره مې غیر ارادي موسکا وکړه:

- هو والله، بس ژوند دی کله ځنګه او کله ځنګه. خو ټولو نه مخکې درته د دې هر څه مبارکي وایم

په اوږه یې وړوکی ټپ راکړ:

- خو ستا هغه ښه مې اوس هم په یاد دي، ګنې خدای خبر اوس به مې د شهادت څوومه کلېزه وه؟! او له دې سره یې وخندل:

- خو ډېر سپین ږیری شوی یې. او زه ځنګه یم؟

- ته خو ماشا الله اوس هم ایله پنځه ویشت کلن ښکارې. له دې سره نور هم خوشاله شو:

- ښه زه اوس څه خدمت وکړم؟ دنده غواړې، که نور څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ مننه، زه بس تش یوې پوښتنې ته راغلی یم، نور هېڅ هم نه غواړم، خو که د دې پوښتنې سهي ځواب دې راکړ، نو داسې به خوښ شم، لکه خپله نیمايي شتمني چې دې راکړې وي.

رحمتی حیران شو.

ـ ښه بس تش یوه پوښتنه، نه پیسې او نه دنده؟!

ـ هو، بس دا زما لپاره هر څه دي، داسې وګڼه، لکه د دې پوښتنې په سهي ځواب چې تا زما د هغو ښو پور اداکړی وي، زه له تا نور هېڅ هم نه غواړم. رحمت نور هم سنجیده شو:

ـ وعده ده چې سهي ځواب به درکوم، خو که زه پرې پوه شم.

ـ پوښتنه اسانه ده، باور لرم چې پرې پوهېږې. موسکی شو:

ـ بس بسم الله که.

ما ځان لږ راټول کړ:

ـ پوښتنه دا ده، چې ته ځینې وختونه لوی لوی ګواښونه کوې، ډېرو خلکو ته د نن وخت زمری ښکارې. په رښتیا هم ته زمری یې؟

ـ عباس خانه له تا نه مې دا تمه نه وه، چې په داسې خبرو دې ته هم پوه نه شې. خیر ما دې د پوښتنې د سم ځواب وعده کړې ده. له دې سره سنجیده شو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ګوره! له ژونده هغه څوك لاس اخلي، چې د ژوند لپاره څه نه لري او يا تر بېوزلي ژوند مرګ غوره ګڼي. يو څوك چې ميلياردونه ډالر ولري، اولادونه يې په لندن او پاريس کې چکرې وهي، دلته په نعمتونو نور تر سپېږمو پورې پړسېدلی وي، د دومره لوی ښار نيمايي برخه يې ملکيت وي، ايا هغه به دومره احمق وي، چې په خپل سر يا ټټر باندې د يوه کارتوس په لګېدو دا هر څه له لاسه ورکړي؟!

- ښه نو دا خلك درباندې څنګه باور کوي؟

لږه وړه خندا يې وکړه:

- خلك احمقان دي. هغوی لا تر اوسه په دې نه پوهېږي، چې په تاريخ کې تورې او مېړانې بېوزلو کړي دي، شتمنو ته تر هر څه خپله پانګه ګرانه وي، زموږ خلك احساساتي او ساده دي او چې داسې ده، نو هغوی ته کله کله يو پلاستيکي زمری هم يو رښتينی زمری ښکاري. څنګه پوښتنه دې ځواب شوه، که نه؟

له دې سره ترې راپاڅېدم:

- مننه، ستاسې قيمتي وخت مې ونيو، خو په دې ځواب درنه دومره خوښ يم، چې حد نه لري، ځکه نو نور ځم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پاتې کېدو يې ډېر ټينګار وکړ، خو زه کله پاتې کېدم. له دې سره پاڅېد، د خپل مېز الماری يې پرانيسته. د ډالرو يو پنډ بنډل يې راته ونيو.

ـ مننه. تاسې چې ما ته کوم ځواب راکړ، هغه تر دې ډېر لوړ او ارزښتمن دی.

ـ ګوره په کار به دې شي، مه شرمېږه. واخله! ډېر ټينګار يې وکړ، خو مجبور شوم، د خدای پامانۍ پر وخت مې ورته په خندا وويل:

ـ اخيستې به مې وې، خو چې رښتيا درته ووايم زه کله هم د پلاستيکي زمريو پيسې نه اخلم!!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاکتیکي شا ته تګ

ماما دې خدای وبښي ډېر خوږ خو حاضر جوابه سړی و. کله چې خلقیان واك ته ورسېدل، نو د هغوی تر ټولو ستر شعار دا و، چې د ثور انقلاب په شا نه تلونکی او یا به یې هم په خورا زور، شد او مد ویل، چې (برګشت ناپذیر است). په هغه وخت کې د هغوی د عقایدو او احساساتو پر وړاندې نظر ورکول، څه اسانه خبره نه وه، خو اخر د ماما زړه یوه ورځ تنګ شو او چې کله یوې ډلې بیا دا شعار ورکړ، نو په مینه یې ورته وویل:

ـ که خپه کېږئ نه، زه درته یوه خبره کوم او هغه دا چې هر شی چې مخکې ځي، ګوره هغه شا ته هم ځي.

خبره مو د شا تګ او مخکې تګ کوله. شا تګ او مخکې تګ هر څوك د ورځني ژوند په مختلفو ځایونو کې کوي، د بېلګې په توګه کله نه کله په دفتر کې به یو څوك په حقه وي، خو د مجبوریت له امله به له خپلې خبرې شا تګ کوي، د مېرمنې د غوسې پر وړاندې شا تګ یو بل کار دی، چې ډېر اتلان هم له دې نادودې سره مخ دي. په سیاسي برخو کې له شا تګ نه خو دا پنځلس کاله کېږي، چې ټول خبر دي او زموږ د هېواد د خلکو پر وړاندې چې کومې پر له پسې نادودې رواني او زموږ حکومتونه له ربښتیا ویلو کوم شا تګ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، نو تر دې به بله روښانه بېلګه نه وي. خو تاکتيکي شا تګ بيا يو داسې شا تګ دی، چې د څو کلونو په اوږدو کې تـرې يوه مبتذله اصطلاح جوړه شوې ده. سره له دې چې تاکتيکي شاتګ په پوځي برخه کې کارول کېږي او د دې لپاره چې دښمن ته وروسته درانه زيانونه ورسېږي، تر سره کېږي، خو ياد نوم دومره ډېر شو، چې ښايي د ورځيني ژوند په چارو کې ترې هم کار واخيستل شي. زما په اند په تکتيکي شا تګ کې يو ډول چل، مکر او دوکه پرته ده، چې د خپلو ګټو لپاره ترې کار اخيستل کېږي، نو که داسې وي، لرې نه ده، چې زوی به له پلار، لور به له مور، دوست به له دوست او حکومت به له خپل ولس سره له تکتيکي شا تګ نه کار اخلي.

په دې برخه کې راته د دېرشو کلونو مخکينۍ کيسه رايادہ شوه، په ښوونځي کې و، چې د ډزو غږونه پيل شول ساعت وروسته له جلال اباد نه ټانکونه هم راورسېدل، داسې اوازه شوه، چې په کلا کې څلور سوه اشرار ځای پر ځای شوي دي. ډزې نورې هم ډېرې شوې، لنډه دا چې تر مازيګره يې دوام وکړ. په پای کې د ټانکونو درنو ګوليو د کلا دېوال وغورځاوه، خلك ورننوتل، خو ټوله کلا چې يې ويلټله، نو نه د چا مړی پروت و، نه زخمي. په پای کې څوك چې په کلا کې و، هغه په بل کلي کې ونيول شو. دا سړی اکرم معلم نومېده، چې د جهاد لپاره راغلی او يوازې يو سرپوښ ټوپك ورسره و، چې تر مازيګره پرې وجنګېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو اوسني وخت کې به داسې اونۍ نه وي، چې په خبرونو کې دې ځوك وانوري، پلانۍ ولسوالۍ کې تاکتیکي شا تګ وشو، یا د تاکتیکي شا تګ له امله مو ولسوالي پرېښوده. د دې خبرو غوره بېلګه په شمال کې د ځینو ولسوالیو پرېښودل دي. د حیرانۍ خبره دا ده، چې ډېر پرې لا شوی نه وي، خو تاکتیکي شا تګ ترې مخکې سر ته رسېدلی وي. د دوی په اند مهمات، وسلې، پوځي موټرې، دولتي اسناد او نور څه دې په توپ والوځي، خو چې تاکتیکي شا تګ خدای بریالی کړي. تر تاکتیکي شاتګ وروسته نو بیا نوې لوبه پیل شي، په لسګونو بې ګناه انسانان او خلك په کې د هغه ځای تر بیا نیولو پورې ووژل شي، په میلیونونو ډالرو زیانونه رامنځ ته شي، خو پوښتنه بیا نشته، چې په یاد تاکتیکي شا تګ کې مسوول کس څومره ګټه او څومره زیان وکړ؟!

اصلي خبره دا ده، چې د تاکتیکي شا تګ په نامه ځینې خلك خپل ټر په پر پټوي، تاکتیکي شا تګ خو دې ته وایي، چې ته لومړی توره وکړه، چې ګټه یې نه کوله، نو بیا دې له شاتګ نه د دې لپاره کار واخله، چې ډېر ژر وروسته ډېر څه لاس ته راوړې. ظالمه بې ډېز وډوزه خو دا مه کوه. او که چېرته په شاتګ روږدی یې، نو ښه دا ده چې له دې وروسته په خپل کور کې تاکتیکي شاتګ ته دوام ورکړې. د بهر له بې عزتۍ خو د کور دننه شاتګ درته ډېر غوره دی!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اخرت محاکمه

خدایه څومره مهربان يې! ستا هرې لورينې ته چې ګورم، نو سل شکره کوم. څومره ښکلی او له سکونه ډك هېواد دې راکړی؟! د نړۍ د خلکو ټول غيرت دې زما په هر هېوادوال کې ننويستی.

رښتيا چې د هېچا خواري په سين نه لاهو کېږي ـ که د روسانو په مقابل کې مو دوه ميليونه شهيدان ورکړل، خو ثمره يې هم موږ وليده. تر هغې وروسته مو خپل هېواد د داسې عزت او وقار خاوند کړ، چې نه مو چا ته د خيرات لاس ونيو او نه راباندې چا هم بريد ته زړه ښه کړ.

وروسته مو د ډېرې پرهېزګارۍ له امله پنځه وخته لمونځ پنځلسو ته ورساوه. داسې اوږدې ږيرې مو پرېښودې، چې ځانونه راته بيا د نړۍ د مسلمانانو سرلارې ښکاره کېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له نېکه مرغه زموږ د وړتیاو دا لړۍ تکنۍ نه شوه او تا راکې داسې استعدادونه وزیږول، چې هر یو له خدای بښلي لقمان حکیم نه کم نه و. داسې چاروکې دې راکې پیدا کړل، چې د نړۍ سیاستوال ورته ګوته په غاښ شول. په نړیواله کچه مسلکي جنرالان، مارشالان او د سیاسي مبصرینو خو مو جوړه نشته. دغې طلایي او له ویاړه ډکې دورې ځوارلس کاله دوام وکړ. د مدنیت او پرمختګ په دې دوره کې د یوه فیلسوف او یوه ماشوم استعداد د انصاف له مخې په یوه تله کې وتلل شو، خو کله کله به متمدن بدماش تر ټولو غوره او د ستاینې وړ و.

په یاده موده کې زموږ د هېواد بهرنۍ پالیسي بهرنیو لویو پالیسي جوړونکو د نړۍ نادره پالیسي وبلله. که زموږ د خاورې کومه برخه به ونیول شوه، نو حکومت به یوازې یوه خوږه موسکا وکړه. هغوی ګرم نه وو، د علامه اقبال په دې شعر به یې استناد کاوه، چې: (هر ملك، ملك ماست).

رښتیا هم د لویو خلکو خویونه لوی وي. دوی د بشري خواخوږۍ له امله لویو غلو ته د شرافت نښانونه او منصبونه ورکړل. د انساني پیرزوینو دا لړۍ اوس هم ښه په درز کې روانه ده، خو تر ټولو ارزښتمنه ګټه چې ولس ته یې ورسوله، هغه دا ده چې له هغوی یې د دنیا لار ورکه او د اخرت پر سرك یې د اخلاص له مخې برابر کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ د چارواکو تر ټولو ستره لورینه دا ده که ولس د قیامت تر عذابونو په سختو کړاونو په میاشتو میاشتو ربړېږي، نو حکومت یې پوښتنه کول د بشري حقوقو کلکه خلاف ورزي ګڼي.

رښتیا هم پر داسې حکومت ویاړ په کار دی، چې د خپل درنښت او سنګینۍ له امله ولس ته یو تش ډاډ ورکول هم د وخت ضیاع ګڼي.

هغوی ګرم نه دي، لویان باید لوی لوی کارونه وکړي، د سل دوه سوه ماشومانو، ښځو د وژلو، سوځولو یا پر بمونو الوځولو پوښتنه او له مخکې نه چاره کول د اوسني سیاست په ډیکشینرۍ کې لوی حماقت دی. ځکه نو افغان ولس باید خپلې د صبر اوسپلې تر سپین غره اوچتې وساتي. د ګیلو ټول فایلونه دې په زړونو کې ثبت کړي، هسې هم د افغانستان قضایي سېستم وړه مسئله په کلونو کې نه شي حل کولای، ښه دا ده، چې د خپلو کوکو او نادودو دوسیه د اخرت محاکمې ته وساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پنجاب امام

انسان هم عجیبه وړتیا لري. کله کله یې د کلونو مخکې خبرې یا کارونه داسې سترګو ته ودرېږي، لکه پرون چې تېر شوي وي. همدا لوبه راسره هغه بله ورځ مازیګر وشوه، د شپږویشتو کلونو مخکې خبره!

هغه وختونه راياد شول، چې په پېښور کې مهاجر وم. د کړاوونو او محرومیتونو داسې وختونه، چې کتابونه پرې لیکل کېدای شي، هغه نادودې، چې د پاکستان حکومت افغانان داسې ساتلي وو، چې د مرګ او ژوند په پوله ناست وو، په میلیاردونو ډالر به یې د همدې مهاجرو پر سرونو راټولول، خو په خروار کې به یې ایله د یوې اوربشې په اندازه موږ ته راکوله. په هغه وخت کې د پاکستان ټول ښارونه د ناولتیا او بېوزلۍ نړیوال سمبولونه وو. تنګ سرکونه، د یوې پیسې پسې لس خېزونه وهل او د فلاکت انتها! خو په لږه موده کې یې د همدې افغانانو د سرونو د سوداګرۍ په پایله کې د هر څه رنګونه بدل کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هماغه کلونو کې مې یو ملګری راپسې راغی او پنجاب ته د تللو یې راته وویل. تللو ته مې زړه نه کېده، خو ملګری مې راباندې ګران و. له ناکامه ورسره روان شوم.

پنجاب ته تر رسېدو پورې مو په اورګاډي کې عجیب او غریب شیزونه ولیدل، دننه په ډبو کې د خلکو او ښځو دومره ګڼه ګوڼه چې ښځې به په کې لویې ګېډې بې خاره پرتې او د نارینو پښې به ورسره لګېدې، خو هغوی پرې ری هم نه واهه. د اورګاډي له کړکیو د پنجابي خلکو سیل بله ننداره وه، دې خلکو هېڅ ډول اخلاقي او انساني اداب نه پېژندل او ښکاره به یې خلکو د سرک پر غاړو خپله اطراحیه اړتیا رفع کوله.

زموږ د رسېدو ځای د ساهیوال ښار و، چې له مخکې مې ملګري د منشیتوب درك په کې کړی و. زما لویه ستونزه دا وه، چې په ټکي اردو او پنجابي نه پوهېدم.

دواړه په یوه شرکت کې منشیان شو، خو زما دنده د شپې له خوا وه. سهار وختي به دشرکت لوی پانګوال څښتن راغی او له هوټله به یې ډېره نرۍ بدرنګه شنه پیتي راغوښته او داسې په مینه به یې خوړه لکه ایمان یې چې پرې راوړی وي.

په څو ورځو کې راته مالومه شوه، چې پنجابیان، د ورځپاڼې د لوستو، شیطانت او نورو حرامیتوبونو سره ځانګړې دلچسپي لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اتيا سلنو پورې د نارينو نومونه يې اوس هم د هندوانو دي. هغه خلك يې چې په لمانځه پوهېږي، په نشت حساب دي، روژه خو د هغوی خپله خبره ده چې وايي (رمضان جانې، پټهان جانې) هوا او اوبه يې له نارينه نه ښځه جوړوي، ځکه خو نو هر پنجابی له واده وروسته بېرته په اسانۍ کور ته نه ځي، خو سره له دې يو نيم لا په کې لوی لوی برېتونه پرېږدي او د بد معاشانو اکټونه کوي.

لږه موده وروسته يې له دې ځايه موږ يوه ساحوي دفتر ته تبديل کړو. دا ځل نو يو برېتور چاغ پنجابی، چې د هغه ځای د يوه وزير په څېر ښکاره کېده، هم زموږ ملګری کړ. د شپې به مو د سپيو له وېرې يو کوټك سر ته ايښوده. په دغه ځای کې مو د دويمې شپې يو ماښام و، چې برېتور پنجابي مې له ملګري سره مرکه پيل کړه، هغه هم ورسره په اردو کې خبرې کولې، چې پنجابي د يوه خطرناك غر په ملتيا ګازات خوشې کړل. ډېر حيران په دې شوم، چې د برېتونو او باډۍ سره يې راته دا کار ډېر بې مناسبه ښکاره شو. ملګري چې مې زه ښه پېژندلم، نو په داسې حال کې چې پنجابي ته يې شا، ما ته يې مخ او او له پټې خندا يې نور زړه چاوده، ما ته د غلي کېدو اشاره وکړه. ما هم ځان غلی کړ، خو لس دقيقې به لا تېرې نه وې، چې پنجابي له لومړي په پورته اندازه د ګازاتو د ايستلو يو بل خطرناك غر وکړ. نور مې نو صبر تمام شو، د بالښت لاندې کوټك ته مې لاس کړ او په غوسه مې ورته وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ که ته د نر زوی یې بل واچوه، چې زه درسره څه کوم؟!.

پنجابي په وېره زما ملګري ته وویل:

ـ دا خان راته خطرناك ښکاري، ما ته ولې په قهر دی؟!

ملګري مې په داسې حال کې چې له خندا یې نورې له سترګو اوښکې روانې وې، جواب ورنه کړ، خو ما بیا ورته وویل:

ـ زما خبره ورته ترجمه کړه او ورته ووایه، چې که بل ځل دې دا کار وکړ، نو خوښ به دې شم.

لنډه دا پنجابی پوه شو، د سهار چای مې لا نه وڅښلی، چې مرکزي دفتر ته وغوښتل شوم او هورې یې راته وویل:

ـ تاسې نور دلته کار نه شئ، کولای، ستا د لاسه شکایت شوی، شېخ یاسین ویل، چې خدای وساتلم، ګنې بېګاه یې وژلم.

په داسې حال کې چې میاشت مې لا پوره شوې نه وه، د شېخ یاسین د ګازاتو د اخراج له امله یې د انفکاك خبر راکړ. ورته ومې ویل:

ـ زه به هم ډېر خوشاله شم، چې د دې ګازي وطن نه مې خدای پښې سپکې کړي. نه پوهېږم، چې څو روپۍ یې راکړې، خو تېر ماسپښین و، چې یوه جومات ته ننوتم. د اوداسه ځای ته چې لاړم، نو نږدې مې کانګې کړې وې، هر یوه ګل مو په مخ خپلې د ګېډې ټولې اړتیاوې همدلته رفع کولې. په ډېره خوارۍ مې اودس وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

جومات ته چې ننوتم، نو امام د جومات انګړ جارو کاوه، یوې غاړې ته ودرېدم، خو لا مې سبحانه پوره نه وه ویلې، چې امام صیب یو خطرناك اواز وکړ، داسې چې په لږ وخت کې یې بوی ما ته راورسېد ، سلام مې وګرځاوه، له ځانه سره مې کنځلې وکړې او بیا مې وویل:

ـ خدایه دا څه حال دی؟! له دغو اوازونو خو یو ځای هم په امن کې پاتې نه دی، آن د خدای پر کور هم دوی دا ګازي مېزایل را اوروي.

د دې خطرناکو واقعاتو نه کلونه کلونه تېر شول، خو اوس مې هم هغه امام په یاد دی، حیران دې ته یم، چې اوس لا هم د جهاد فتواوې د داسې امامانو له لوري، زموږ هېواد ته راځي ، چې خپل ګازونه د خدای په کور کې هم نه شي کنټرولولی ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جونګړې بیرغ

زموږ د کوڅې د دنګو ماڼیو په منځ کې یوازې د هغې کور خام و. کله چې به مې په ناپامۍ کې د خپلې پاس کوټې نه د هغې پر کور سترګې ولګېدې، نو پر زړه به مې نامالومې سپېڅلتیا اغېز وکړ، او داسې به مې ګڼله چې د کوڅې شانداري ودانۍ د یتیمانو په وینو جوړې شوې او ټوله ښکلا او پاکي یوازې په همدې خام کور کې ده .

د کوڅې نابېره پانګوال ګاونډي چې به یې له کوره تېرېدل، نو هغوی به ورته په ترخو سترګو کتل او ښایي دا ډول کور یې په کوڅه کې د ځانونو لپاره سپکاوی ګاڼه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کور کې یوه بوډۍ ښځه د دوو بوتکیو هلکانو سره اوسېده، هغې به په خپلو زهیرو لاسونو سهار وختي د کور جارو او نور کارونه پیل کړل او چې غرمه به شوه، نو دغو زلموټو ته به یې د هغوی له راتګه مخکې دسترخوان غوړولی و. هلکانو به په مینه ډوډۍ وخوړه او لږ وروسته به یې د آیسکریم ګاډۍ روانې کړې.

داسې ښکاره کېده، چې هلکان تر غرمې پورې ښوونځي ته او نوره ورځ د ژوندانه د تېرولو لپاره مزدوري کوي. په دغه کوځه کې چې مو لږ وخت تېر شو، نو پوی شو، چې ځوان زوی او انږور یې د کابل په جنګونو کې وژل شوي او بوډۍ ترور ته یې اوس لمسیان پاتې دي.

زما خونه په داسې ځای کې وه، چې که به مې ورکتل هم نه، خو په ورځ نیمه کې به مې سترګې خامخا د هغې پر کور لګېدې او لیدلو به یې د انسانانو د ژوندانه ټیټو او لوړو ته یوړم او د هغې بې عدالتۍ ژورو ته به یې ننویستم، چې په دا څو کلونو کې یې زموږ د هېواد ارزښتونه په سین لاهو کړل.

خو نن راته د بوډۍ کور نور هم ډېر په زړه پورې او حیرانوونکی شو، د هېواد د خپلواکۍ ورځې ته یوه ورځ پاتې وه، په پخه کوځه کې راروان وم، ښي او کیڼ لوري ته مې قیمتي ودانۍ ولاړې وې، خو ټولې داسې وې، لکه روح چې په کې نه وي، د استقلال د ورځې د نمانځلو لپاره په کې یوه نښه نه وه. داسې ښکاره کېدل، لکه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاوندان يې د نورو هېوادونو اوسېدونکي او پرته له ځان مړونې بل احساس نه لري او يا هم د خپلواکۍ د جشن د ورځې په رارسېدو خپه وي.

په همدې سوچ کې وم چې کور ته نږدې شوم، خو همدلته مې پر جونګړې پر دروازې داسې څه وليدل، چې هك پك يې کړم.

د کور مخې ته ترور په داسې حال کې چې د بدن د کمزوريو نښې يې هر چا ته ښکاره کېدای شوې ولاړه وه. د هېواد ملي بيرغ يې پر خپل کور درولی و او داسې يې ور کتل، لکه په دې فکر کې وي، چې له ودرېدو نه يې ډاډمنه ده. څه شېبه يې تر شا غلی ودرېدم او بيا مې ورته وويل:

- تروري سلام.

مخ يې راواړاوه:

- وعليکم. لاندې باندې يې راته وکتل.

لکه چې څوك د ډېرو احساساتو لاندې راغلی وي:

- تروري! دا څومره له وياړه ډك کار دې کړی؟! په يوه محل او ماڼۍ دا وياړ نشته او تا دومره لوی بيرغ درولی؟!

سر يې ټيټ او بيا يې سترګې پورته کړې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زویه د ډاډ او خوشالۍ لپاره خو بله ورځ نه لرو او بیا خو شاه امان الله او د ازادۍ د لارې شهیدان په موږ دومره حق لري، چې یاد یې کړو.

سترګې مې راډکې شوې:

- ترورې! ستا جونګړه په نن ورځ د لویو چارواکو او پانګوالو له ماڼیو ډېره شانداره ښکاري. دا دنګ محلونه ستا تر جونګړې ډېر ټیټ او خاوندانو یې تش په نامه د افغانانو جامې اغوستي دي. ستا دا کار د هېواد د د حق د ادایني لوی ثبوت او هغوی چې دا احساس نه لري، ورته لوی شرم دی. له دې سره یې لاسونو ته د ښکلولو لپاره ټیټ شوم او بیا مې د جونګړې پر دېوال د هېواد ملي رپانده بیرغ ته یوه شېبه په حسرت وکتل!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جشن درواغ

نن ماښام چې کور ته رااغلم، نو ماشومان مې راته حیران شول. وړې لور مې په ترورتیا وویل:

- پلاره! په دې بیرغ څه کوې؟

- لورې سبا ته جشن دی، دا مې د دې دپاره راوړی، چې د خپل کور په دیوال یې وځړو. بلال په سپېڅلتیا پوښتنه وکړه:

- پلاره! مېلې په کې شته؟

کېناستم:

- زویه سږکال حکومت ویلي، چې سږنی جشن به په شاندارو مراسمو نمانځو. خدای دې وکړي، چې رښتیا هم د ازادۍ د ګټلو دا ورځ د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخوا غونډې ښکلې او له عظمت او مېلو ډکه وي. دې کې يې مور له چايو سره راننوته:

ـ سرېيه! خبرې مې دې واورېدې، ما د افغانستان د جشن ډېر صفتونه اورېدلي، خو ورپسې ړنده دې کړم، اخر موږ هم انسانان يو، سبا به مو خامخا وړې !

ـ ښه ته دا چاى واچوه، سمه ده! بلال موسکى شو:

ـ پلاره دا جشن څه ته وايي، تا پخپله ليدلى؟

ـ زويه! سږکال زموږ د هېواد د خپلواکۍ شپږ نوييمه کليزه ده. په دې ورځ غـازي امـان الله خـان او د دې هېـواد نـورو بـاتورانو، انګرېزانو ته ماتې ورکړه، افغانستان يو خپلواك هېواد شو او بيا به هر کال په همدغه ورځ زموږ حکومتونو او خلکو دا ورځ لس ورځې نمانځله. د هېواد ملي پوځ به رسم ګذشت کاوه، په لسګونو جېټ الوتکې، ټانکونه او زغره وال موټر به د هېوادوالو له مخې داسې منظم تېرېدل، لکه په کمپيوټر چې جوړ شوي وي. له دې سره به د ټولو خلکو سترګې له اوښکو ډکې شوې، ټول ښار به له رڼاګانو ډك و. د کابل لوى چمن کې به کرۍ شپه اتڼونه، لوبې او سندرې وې، دا داسې جشن و، چې د نړۍ له ډېرو هېوادونو نه به يې په سلګونو بهرنيان ننداري ته راتلل.

سپوږمۍ راته په ماشومانه انداز رانږدې شوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ پلارجانه اوس خو به مور خامخا وړې. زه به مې خپلې نوې جامې واغوندم.

بلال:

ـ پلاره مور هم خپل پوځ لیدلی شو؟! زما د هغوی ټوپکونه ډېر خوښېږي.

ـ ولې نه، هر څوک یې لیدلی شي، دا خو همدا زموږ د خاطره تېرېږي.

د شپې څو ځله راپسې اولادونه راغلل او بیا بیا یې رانه جشن ته د تللو اقرار واخیست. د شپې د تېرو وختونو د جشنونو په خیالونو کې ویده شوم او سهار به مو لا چای نه وڅښلی، چې بلال او سپوږمۍ راته د کوچنیو کوماندویانو په څېر سر ته ولاړ وو. د ژمنې سره سم مې درې واړه په یوه ټیکسي کې روان کړل. زه په دې سوچ کې وم، چې د ښځو د ناستې لپاره به ځای وي، که نه، چې دې کې یې رانه وپوښتل:

ـ د بلال پلاره! په پېښور کې کې خو به چې جشن و، نو په هر کور به ډېر بیرغونه راځوړند وو، خو دلته نه په کورونو او نه په بازار کې کوم بیرغ ښکاري؟! پوښتنې ته یې بې ځوابه شوم، په زړه کې مې تېر شول، چې رښتیا هم په داسې یوه هېواد کې چې نه تاریخ لري او نه کوم اتل، خو بیا هم خپله ورځ په ډېره مینه نمانځي، خو دلته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لویه ورځ داسې ده، لکه په ټول ښار کې چې عمومي ماتم وي. همدې کې د محمود خان پله ته نږدې شوم. سپوږمۍ رانه پوښتنه وکړه:

- پلاره د جشن ځای کله رارسېږي ؟

- لوري همدا دی، ورته راورسېدو. بلال:

- زموږ پوځ به همدلته راځي؟

- هو همدا یې د تېرېدو ځای دی.

د ټیکسي ډرېور مې ودراوه، پیسې مې ورکړې.

حیران شوم، لکه چې تېروتی یم. یو نیم موټر پر سرك روان و. ځای ځای به پولیسو موټرې ودرولې، خو د ناستو خلکو درك نه و. زړه کې مې تېر شول، چې ښایي د جشن نېټه مې هېره کړې، بله ورځ به وي. له یوه سړي مې پوښتنه وکړه:

- وروره نن ګنې د زمري اته ویشتمه نه ده؟

- هو، نن د جشن ورځ ده.

- دلته خو د جشن هېڅ نښه نه ښکاري.

په خندا شو:

- وروره بېګاه یې یو څو پټاقۍ والوځولې، خو بس همدا جشن و او تېر شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ ولې هغوی خو اعلانونه کړي و، چې په شانداره توګه به يې نمانځو.

ـ زه هم د همدې دپاره راغلی وم، بس څه ووايم؟! له دې سره سره روان او په داسې حال کې چې اولادونو ته مې بې ځوابه او ملامته وم، په موټر کې کېناستو. مېرويس رانه ورو وپوښتل:

پلاره:

ـ ما خو خپل پوځيان ونه ليدل؟! هغې ته مې څه ونه ويل، خو زړه کې مې ګرځېدل، چې کاشکې يې سړنی جشن ښه نمانځلی وای، که په دې لاره کې موږ يو څو کسه مړه هم وای، باك يې نه و خو چې د دې هېواد اولادونو او د هېواد دښمنانو ته مو خپله خپلواکي ښودلی وای. په همدې کې کورته ورسېدو، لا مو د کور دروازه نه وه خلاصه کړې، چې سپوږمۍ راته په ماشومه ژبه وويل:

ـ پلاره! تا خويل چې زه دروغ نه وايم. خو تا په جشن کې ولې موږ ته دروغ وويل ؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خرو راتلونکې

د خره یا د هغه د زوی (کوټي) په برخه کې لس دولس کاله مخکې ما لیکنه کړې او د حقوقو په هکله یې چې څه لاژم وو، هغه مې د ډېرو تر غوږونو رسولی وو. دا چې تر اوسه د دې ځای د انسانانو هر څه هره ورځ تر پښو لاندې کېږي، نو خره خوارکي به د چا په یاد وي؟! خو بې له ویلو زموږ هم بله لار نشته.

په هر ترتیب، دا چې پرته له خرو زموږ د هېواد خلك بله چاره نه لري، نو په اوس وخت کې هغه ګواښ چې دغو شریفو څارویو ته متوجه دی، زه مجبور کړم، چې یو ځل بیا د دوی پر وړاندې د روان ظلم نه هېوادوال خبر او په دغه لار کې چې کوم تاریخي مسوولیت دوی لري، هغه ور په یاد کړم.

موږ افغانان رښتیا کبرجن او بې فکره خلك یو. موږ ته هر هغه شی، چې کمزوری وي، نو نه یې په قدر پوهېږو او نه هم ورته د سړیتوب په سترګه ګورو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبره مو د خره کوله، که د خرو کارونو ته په سرسري نظر وکتل شي، نو دا ترې جوتېدای شي، چې هغوی خپل مسوولیت په ټولنه کې په احسنه توګه ادا کړی او لاتر اوسه خپله روزي حلالوي. د جهاد له پیله تر پایه همدا خره وو، چې په سختو لارو به د درنو پېټو سره روان وو. په کوم غره کې چې به د چا نیکه یا نیا ناروغه شوه، نو په خره به یې تر ډاکټره رارسوله. د غرونو نه پرې لرګي راوړل، پټیو ته پرې سرې چلول، ژرندو ته پرې غنم وړل.لنډه دا چې څه وو، چې خرو به په پټه خوله نه کول؟!

په خواشینۍ سره د وخت په تېرېدو او د ډیموکراسۍ په راتګ سره د خرو ارزښت ورځ تر بلې په کمېدو شو. هغو خلکو چې پخوا به یې څه نا څه خره په ګېډه ماړه او په تن ډولي ساتل او بیا به پرې نشه مېلو ته روان وو، هغوی د موټرو خاوندان او د خرو سره یې مینه کمه شوه، خو سره له دې ټولو، خره اوس هم زموږ په ټولنه کې ځانګړی مقام لري او د ډېرو کلیوالي خلکو لاس اوس هم پرې سپک دی.

خر د درناوي وړ حیوان ځکه دی، چې په پټه خوله ډېر کار کوي، د کرهڼې او با وړلو خدمتونه یې له هېچا پټ نه دي، پرته له شکه د سترو موجوداتو همدا خاصیت وي، چې د ښو په بدل کې له چا تمه نه کوي، د وړتیا یوه بېلګه یې دا ده چې په هغه ځایونو کې چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشين کار نه شي کولای، خو يې بې تکليفه کوي، لنډه دا چې د دې هېواد د ابادۍ ډېره برخه په خرو پورې تړلې ده.

له بده مرغه د هېواد د دښمنانو پر موږ دا هم نه لورېږي، چې موږ دې په کافي اندازه خره ولرو. دغو د ظالم اولادې خو له موږ هر څه وتروړل او اوس يې رابانـدې دا نـه لورېږي، چې موږ دې هـم د دې خاورې په ابادولو کې لـه خپلو افغـاني خرو نـه ګټـه واخلو. ځکـه نو هغوی اوس يوه خطرناکه لوبه پيل کړې ده. هغوی زموږ ځينې خلك هڅولي تر څو خره ترې په ګرانه بيه رانيسي. که دلته يو ښـه ځوان او صحتمند خر په څلور زره افغانۍ وي، نو هغوی يې ترې پـه اوه زره افغانۍ په خوشالۍ اخلي. په پاکستان کې نو بيـا د خرو سوداګر پـه همدې خره درې چنده پيسې ګټي. غوښـه يې د لاهور او پنجاب پـه نورو بازارونو کې د خوسکي د غوښې په بيه پلورې او څرمن يې پـه ډېرش زره کلدارې په چينايانو پلورې. وايي چې د خره لـه څرمنې نـه د نجونـو او ښـځو لپـاره ډېـر ګرانبيـه بالاپوشـونه او دسـتکولونه جوړېږي. ځکه نو

کـه د افغانسـتان حکومـت د خپلـو افغـاني خـرو د کنټـرول غـم ونـه خوري، نو لرې نه ده، چې د هېـواد دا صادق خادمـان پـه لنډه مـوده کې ورك شي. بيـا بـه نـو زمـوږ ډېـر هېوادوال د غرونـو لـه تـړو خپـل ناروغـان تر سرکونو په شا راوړي او لـه بې شمېره نـورو ننګونـو سره به لاس و ګرېوان وي. تر ټولو د شرم خبره به دا وي، چې بيا موږ خرو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته پروپوزلونه لیکو او د افریقې نه یې په سوال راغواړو او د کراچۍ په بندر کې ورته په میاشتو میاشتو زموږ سوداګر مرګونی انتظار کوي. د دې تر څنګ د مدني ټولنو فعالو غړو ته په کار ده، چې د افغانستان خره نور له حلالو او ورکېدلو وژغوري، په دې برخه کې باید لاریونونه او غونډې وکړي. که داسې ونه کړي، نو ګوره زموږ د هېواد د خرو راتلونکې له همدا اوسه له جدي خطر سره مخ ده!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شاعرۍ تباهي

د ښار د گڼې گوڼې په برخه کې روان وم، چې پر یو سړي مې سترگې ولگېدې. مخې ته یې د اوږدو تسپو لړونه اچولي وو او داسې ښکاره کېده، چې ډېرې تسپې یې له لرگي جوړې وې. سړي ته چې پر پیاده رو ناست او څادر یې تسپو او مسواکونو ته غوړولی و، نور هم ځیرشوم. زما گومان سهي وخوت، په ځاني صاحبزاده صیب و. د دې لپاره چې رانه ونه شرمېږي، مخ مې بل لوري ته واړاوه او له افسوسه مې ځانه سره داسې څه وویل، چې په مانا یې زه هم پوه نه شوم. لا پوره روان شوی نه وم، چې راسره ملگري مې راته وویل:

- پوه مې کړه، څه خبره ده؟ دومره دردمن اه دې وکړ؟!

ملگري ته مې انکار نه شو کولی او نه مې هم باید کړی وای، ورته ومې ویل:

ـ دا زموږ پخوانی ملگری و، خو شاعرۍ تباه او برباد کړ. په حیرانووکو سترگو یې راته وکتل:

- شاعرۍ څنگه تباه او برباد کړ؟! دچایو سماوار کې کېناستو. ښه شاعرۍ نو څنگه تباه او برباد کړ؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په پېښور کې یو وخت د مهاجرو شاعرانو بازار ډېر ګرم و. داسې اونۍ به نه وه، چې د شاعرۍ کومه ټولګه به نه چاپېده. په کوم دوکان کې به چې موږ کېناستو، نو د فرهنګیانو به پرې د مچانو په څېر ګڼه ګوڼه وه. یوه نیمه ورځ به صاحبزاده صیب هم دوکان ته راته. د شاعرانو او لیکوالو خبرې به پرې ډېرې ښې لګېدې. څه خو یې ښایي خپله ورټیا او څه هم د چاپېریال اغېز و، چې بله ورځ صاحبزاده صیب هم خپل یو نوی لیکلی شعر راوړ. زړه نه زړه یې ملګرو ته ارشاد کړ. که څه هم د مانا او ښکلا له پلوه په کې هېڅ هم نه و، خو له نېکه مرغه قافیه کې یې دومره جمپونه نه وو. ملګرو وهڅاوه، تر څوشاعرۍ ته دوام ورکړي. هڅونه نه وه، سم په اور باندې د عراق پټرول و. په موږ ټولو کې د صاحبزاده صیب ژوند له اقتصادي پلوه ښه و. په پېښور کې دوه سوزوکي او درې ریکشا ګانې لرل، په هغه وخت کې ډېره لویه خبره وه. خو د ملګرو هڅونې ترې د دنیاوی ګټې سره مینه په لږ وخت کې واخیسته او هغه یې په خپلې شاعرۍ مین کړ.

له دې وروسته به صاحبزاده صیب په اونۍ کې یو ځل راته، خو لږ تر لږه به شل دوه ویشت شعرونه ورسره وو. نور یې نو خپل ځان ته هم د پخوا په څېر پام نه و، د جامو پخوانۍ ښکلا یې د خپلو غزلو رنګینیو په مخه کړې وه. یو څو میاشتې لا تېرې شوې نه وې، چې د دوکان پر ملګري یې د خپلې مجموعې د چاپېدو زیری وکړ. موږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو له مخکې مبارکي ورکړه او صاحبزاده صیب په برېتونو کې یوه خوندوره موسکا وکړه. په خبروخبرو کې مالومه شوه، چې هغه د شلو کلونو شاعري په څلورو میاشتو کې پوره کړې او د مجموعې د پاڼو شمېر یې اته سوه نولسو مخو ته رسېده. موږ ټول یې هك پك کړو.

د دوکان ملګري چې ورته حساب وکړ، نو په ښه کاغذ د زرو ټوکو د چاپ ۴لکه او دېرش زره کداري کېدې. ناست خلك نور هم حیران شول، ځکه د هجرت په هغو شپو کې به د اوسنیو وزیرانو په جېبونو کې ایله اتیا کلداري په تکلیف پیدا کېدې. صاحبزاده صیب هم لومړی لږ فکرمن شو، خو وروسته یې وویل:

- سهي ده بس چاپ یې کړه، خو بیه ورته څو وټاکو او له دې سره یې د حساب وړوکی ماشین له جېبه راوویست. ۴ لکه او دېرش زره یې چې پر زرو تقسیم کړې، نو د هر ټوك بیه ۴۳۰ کلداري شوه، خو صاحبزاده صیب ورته وویل:

- د یوه ټوك بیه پنځه سوه ولیکه! دوکاندارملګري ورته وویل:

- سمه ده وبه شي.

موږ حیران وو، چې صاحبزاده صیب به دومره روپۍ له کومه کوي؟!

خو په کومه ورځ چې یې د شعرونو ټولګه چاپ شوه، نو د واسکټ له دننه جېبونو یې بنډلونه راوکښل، هغه د دې فرهنګي قربانۍ لپاره په لږو ورځو کې خپلې موټرې او ریکشې پلورلې وې. د کتاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

په چاپ سره ټولو د زړه له تله مبارکي ورکړه. هغه ډېر خوشاله شو، ټکنده غرمه وه، صاحبزاده صیب د کتاب په شیرینۍ کې له هوټله یو مست کړایي راوغوښت.

د شعرونو د ټولګې څو ټوکه دوکان ته رارسېدلي وو، په کار وه، چې ټولګه نه، د شعرونو پنډ ورته ویل شوی وای، ځکه شپږ کلن ماشوم او اویا کلن بوډا خو نه شو پورته کولی.

له چاپ وروسته، صاحبزاده صیب د خرڅلاو لپاره په دوکان کې د کتابونو د ایښودو غوښتنه وکړه. د ملګري دوکان مو تنګ او کتابونه ډېر درانه وو، خو مجبور و، ښه یې ورته وکړه، سل ټوکه یې دوکان کې په دېره خوارۍ کېښودل او د نورو یې کور ته د وړلو تابیا وکړه . د صاحبزاده صیب په اند که ټوك په پنځه سوه پلورل شوی وای،نو هغه ته یې اویا زره کلداري ګټلې.

له دې وروسته به د هرې میاشتې په پای کې هغه یو ځل دوکان ته سر راښکاره کاوه، خو په درېو میاشتو کې د ثواب لپاره یو هم خرڅ نه شو. د ملګري په غوښتنه یې بیه راټیټه کړه، خو په کال کې یې بیا هم چا پانه وانړوله. دواړو ته بله لار پاتې نه وه، بیه وار په وار راټیټېده. پنځه کاله وروسته خبره اخر دې ته راغله چې د یوه ټوك بیه شل کلدارې وټاکل شوه، دې کې هم شپږ میاشتې تېرې شوې، چې د پښتو د شاعرۍ دښمنانو د صاحبزاده صیب یو کتاب هم وانخیست. نور نو د صاحبزاد صیب ژوند له اقتصادي پلوه په ټپه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ودرېد. دګتې وتې وسيلې يې لاړې او د کرايي کوره يې نوره کډه هم په تلو وه. خوارکي له دوکاندار سره په تول خبره وکړه. په پای کې په دې سره سلا شول، چې زموږ دوکاندار ملګری ترې يو افغاني من کتابونه په شل کلدارې واخلي.

په بله ورځ په داسې حال کې چې صاحبزاده صيب د خپلو خيالونو او ارمانونو نه ډك نهه سوه ټوکه کتابونه په اوږده کراچۍ کې پخپله راکشول، د دوکان له څنډې موږ ته ښکاره شو. پر مخ يې خولې راروانې او سکمونه يې کول، چې له بده بختته د ښار يوې ژورې ويالۍ کې پرې کراچۍ چپه او کتابونه پرې د پاسه راپرېوتل. په يوه منډه ورغلو، صاحبزاده صيب مو له ناولو اوبو راوويست. تر پنځو لوټو اوبو تر کارونې وروسته مو ايله د هغه مخ وليد. يو نيم، نيم ککړ کتاب مو هم ورته له لښتې راوويست، خو د ځينو د پاکولو هېڅ چاره نه وه. صاحبزاده صيب مو له لاسه ونيو، هغه داسې روان و، لکه زنګون چې يې ډېر خوږ شوی وي. لږ وروسته ودرېد او بيا يې د تګ پر وخت پاتې کتابونو ته په داسې دردمن نظر وکتل، لکه شاعرۍ چې ترې ټول ژوند اخيستې او هغه يې د تلپاتې تباهۍ پرلاره روان کړی وي!!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شرافت حرامیتوب

له هغې ورځې نه چې دې خاوره کې ګډوډې جوړه شوه، نو له هماغه وخت مې د ورځې په تېرېدا سره د ذهن بېړۍ د ژوندانه ناخوالو دومره ښورنده کړه، چې د ژوندیو په کتار کې په ډېره خوارۍ حسابېدم، خو په حقیقت کې مې د بدن هر رګ د سیتار د تار په څېر اهتزاز کاوه.

د وژنو، ظلمونو او نورو نادودو سره خو معتاد شوم، خو ځینې ناروا وې مې بالکل نه شوې زغملی. ما ډېر ژرنده ګړي، نالوستي او د خدای په قهر ککړ خلك ولیدل، چې له ډېرو خواو نه ستر خلك شول، هغه خلك چې د ولږې له امله به ورکره موږکان په دایمي زکام اخته وو، د وخت په تېرېدو سره یې اولادونه د نړۍ د نازولو په کتار کې ودرېدل. د دوی دغه سترتوب یوازې له مادي پلوه نه وو، دې ډول خلکو دا چانس هم درلود، چې پر سترو سترو چوکیو کېني او د ډېر وخت لپاره پر خلکو باداري وکړي.

په کور کې به یې په همدې پېغور راکاوه، چې د دومره زده کړې، خدمت او هلو ځلو سره زموږ ژوند د زیږي بابا له ملنګانو نه ښه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو. داسې پوهه دې په توپ والوځي، چې په درد نه خوري، له يوې نه دې دوه نه کړه او ....

د کور خبرې چې به مې واورېدې، نو د افغانستان د سياسي وضعې په څېر به ورته ناځوابه شوم. زه هم حيران وم، چې څه ووايم، څو ځله مې په وسو وسو وويل:

- نور څه وکړم، خپلې هلې ځلې کوم، کار کوم او په حلالو پيسو ايله همدومره کېږي چې ژوندي پاتې شو. نور حراميتوب مې زده نه دی او د شرافت په ژوند کې دلته انسان ته ايله کچالو او ډوډۍ وروړسېږي.

راته وويل شول، چې په اوس وخت کې حراميتوب يو عام رواج دی، د دومره پوهې او زده کړې نه خو لږ حراميتوب او چالاکي ښه ده!

خبره يې بده نه وه، خو د دې کار لپاره هم فطري وړتيا اړينه ده. که څه هم دوه ځله راته د غلا طلايي فرصتونه پيدا شوي وو، خو چې رښتيا درته ووايم، په خپل ضمير بريالی نه شوم.

کله کله چې به مې خپل پخواني سپېره، مګر اوسني شتمن ملګري وليدل، نو په خندا کې به مې ورته وويل:

- ياره! لږ د غلا او حراميتوب چل خو ما ته هم وښاياست. هغوی به د ځواب پر ځای په خندا او بيا غلي شول. زړه کې به مې ويل، چې زموږ به هېواد کې خو د هر ډول ظرفيتونو د لوړولو ورکشاپونه او

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورسونه جوړ او لاجوړېږي، کاشکې داسې یوه اداره پیدا شي، چې ما کې د دروغو، چاپلوسۍ او غلا وړتیا پیدا او په دې برخه کې مې داسې وروزي، چې د نورو په څېر زه هم د احساس او وجدان سره د تل لپاره د نن وخت د عاطفې په څېر خدای پاماني وکړم.

په همدې فکر کې وم، چې نابېر مې پر داسې یوې لوحې سترګې ولګېدې، چې نوم یې حیران او بیا خوښ کړم.

(په شرافت کې د حرامیتوب د زده کړو مرکز)

په خوشالۍ مې د مرکز کوایف له چوکیدار نه وپوښتل:

- وروره په دې مرکز کې هغو خلکو ته زده کړې ورکول کېږي، چې تر اوسه یې غلا، تالان، بې وجداني، غوړه مالي یا بل کوم ټیټ کار نه وي کړی او د اقتصادي پلوه لاد خدای په قهر اخته وي.

سړی راته ډېر مخلص ښکاره شو، ورته ومې ویل:

- خو د دې ټولو سره سره یو ژوندی وجدان په کې ځنګه وژل کېدای شي، زه خو دا ستونزه لرم؟.

په حکیمانه انداز یې وویل:

- په لومړي سر کې هر انسان همداسې وي، د دې کورس استاذان له مختلفو تاکتیکونو نه کار اخلي، هر څه په تدریج سره پر مخ ځي او پخپله به که خدای کول درنه په لږ وخت کې لوی انسان جوړ شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا مې وپوښت:

- د چاپلوسۍ تدریس په کې هم کېږي؟ خو ما ته د غلا نه هم دا ډېر سخت کار ښکاري.

ویې خندل:

- وروره! دلته چاپلوسي په ډېر هنري انداز او د یویشتمې پېړۍ سره سمه د دېموکراسۍ په رڼا کې ښودل کېږي. دې مرکز کې هغه استاذان چې په چاپلوسۍ کې ډاکتري لري او د دې هېواد ستنې دي، ښودل کېږي.

له خوشالۍ نه موسکی شوم.

- ښه یانې ما نه هم چاپلوس او غل جوړولی شي؟

ویې ویل:

- ډېر په اسانه، بس لږ همت په کار دی، خدای پاك وایي ته حرکت کوه، زه په کې برکت اچوم.

- ښه نو وروره میاشتنی فیس یې څومره دی؟ دا ستاسې ځای خو مې ډېر خوښ شو، زه خو خپل وجدان د پلې پړك ته کېنولم.

- د میاشتې درې سوه ډالر.

په حیرانۍ:

- درې سوه ډالر؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې یې برګې کړې:

ـ ولې دا تا ته وړه خبره ښکاري، چې غلا او چاپلوسي هم وکړې، خو دا هر څه په شرافت کې وي، څوك درته غل او چاپلوس ونه وايي؟!.

له دې سره د فیس له وېرې یو لوی ګام شا ته شوم، خو ورسره د ښار په یوه ژور ناولي لښتي کې رواليږدم. او بیا داسې ښکاره کېدم لکه په حرامیتوب کې د شرافت احساس مې چې په هماغه ککړو اوبو کې چوکیدار ته پرېښې وي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غم خوشالي

په دې راته ځان ناځوانه ښکارېده، چې د دوست د پلار مړینې ته مې په خپل وخت ونه رسېدم؟! که ربښتیا خبره شي، نو دومره ګرم هم نه وم، په سوونو کیلو متره لرې او خبرېدا مې دوه ورځې وروسته. څو ورځې وروسته یې د کور کوڅې ته ورسېدم. لـه مخکې مې لـه ځانـه سره د همدردۍ او خواخوږۍ خبرې جوړې کړې او چې کله یې هوجره کې غلی کېناستم، سره لـه دې چې بایـد یـو اوږد سورت مې قرائت کړی وای، خو پرته له انا اعطینا نه مې بله چاره نه وه، ځکه مې نو له ناچارۍ د هماغه په قرائت په اوږده انداز پیل وکړ. وروسته مې د دعا لاسونه پورته او په ژړغوني ښه مې وویل:

ـ کاکا دې خدای وبښي، هغه تـه دې خدای جنتونـه ورکړي او تاسې ټولو ته د زړه صبر. حقه لار ده،ټول پرې ورروان یو. زما زړه لا نوره همدردي هم غوښته، چې ملګري مې په خندا وویل:

ـ دا خبرې پرېږده، چای زر وڅښه چې بهر وځو.

د ملګري په خندا مې شك پیدا شو، پـه خپـل خپګـان حیران غونـدې شوم، ورته ومې ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کاکا خو په رښتیا وفات شوی؟ هغه بیا موسکی شو:

- کاکا به خپل کار کئ، پاځېږه چې وځو. له دې سره نېغ پاځېدم، دواړه پټهو ته لاړو. شك مې نور هم ډېر شو:

- هلکه ما خو به څه تېروتنه نه وي کړې، چې خاندې؟. زه خو خبر شوم، چې درې ورځې مخکې کاکا په حق رسېدلی او تا ته چې ګورم؟!

هغه بیا په خندا شو:

- خبره دې سمه ده، په رښتیا مړ شوی.

- نو ته خو هېڅ خپه نه یې؟! دې نه مالومېږي، چې زه تېروتی یم. ته ټوکه کوې، ځکه د سورت د ویلو پر وخت هم ته خوشاله ښکاره کېدې.

- وروره خوشالي څه چې زموږ په ټول کور اختر دی. ملګري ته مې په حیرانۍ وویل:

- د پلار مرګ او خوشالي؟! په شونډو کې موسکی شو، دواړه په پوله کېناستو:

- هغه پلار نه و، د غم ګوډي و، ګوډي.

- یاره دا څه لوبه دې راخیستې؟! هغه خو به د خلکو مسئلې حل کولې، هغه څنګه د غم ګوډی و؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ دا خو ښېله خبره وه، چې بهر به د یوه پرښتې غونډې و، خو که د کور کیسې یې درته وکړم، نو بیا به وایې، چې افرین دې پر تاسې وي، چې د پلار په نامه د بلا سره مو دا بلا کلونه څنګه تېر کړل؟!

په خبره کې یې راته وزن ښکاره شو. هغه وویل:

ـ له شرمه مو کلونه کلونه چا ته حال نه شو ویلی، داسې ورځ به نه وه، چې د هغه د لاسه به ټول کور په اور کې نه و، ولاړ. مسلمانه پلار نه یو اسماني عذاب و، چې پر ټول کور نازل و، ایله مو هډوکي سپك شول.

ـ یاره زه خو دې حیران کړم، ما سره خو به یې ډېره ښه سترې مه شې کوله.

ـ چې نه یې منې، نو یو څو نادودې یې واوره! داسې ورځ به نه وه، چې زما ناروغه مور به یې بې ګناه او بې خطا نه وهله. داسې وهل، چې د هغې خوارکۍ له غوښو خلاص وجود به یې په هوا کې پورته او بیا به یې پر ځمکه راوویشت. خویندې چې به مې د هغې خلاصون ته راغلې، نو له وېښتانو به یې ونیولې. په خدای باور وکړه، چې اوس مې هم د خویندو د سر نیمایي وېښته نشته. دا خو د هغه ورځنې عمل و. د کور د خلکو د مړي ژوندي جامې به یې له بکسونو راوویستې، د حویلۍ په منځ کې به یې تیلي ورته کړ. د هغه په دې عمل به حیران شو، چې څه ورسره وکړو؟! که مو واهه،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په تربورانو او مسلمانانو کې مو نوم بد ېده، بس بې له صبره به بله چاره نه وه.

په ډېرې حیرانۍ مې ورته وویل:

ـ هغه خو ناروغ هم نه و، روغ جوړ ښکاره کېده.

ـ وروه که زما دا کیسه څوك ولولي، خلك به وايي، چې رواني ناروغي یې لرله، خو قسم په خدای که نه ناروغ و او نه بل څه. ډېر وخت وروسته به مو که کله غوښه یا چرګ پوخ کړ او یوه ماشوم به ترې لږ څه خوړلي وو، نو ټول د یګ به یې پر ځمکه وویشت او په هر څه به پښو وخوت. که مېلمه به راغی، نو مور سره به مې یې د جنګ بانه جوړه کړه، د مېلمه تر تګ وروسته به یې د هغې غریبې په مخ په داسې حال کې چې پام به یې نه و، یو مرګوني ګوزار وکړ. تر ټولو بده یې دا وه، چې یو غټ مېخ او څټك ورسره و، د جنګونو نه وروسته به یې دیکچې او چاېبرونه راواخیستل او ټول به یې سوري سوري کړل. که د دغو اعمالو د مخنیوي پر وخت به دې لاس وروړ، نو داسې څه یې درسره کول، چې والله که یې له تومته په پنځه څلوېښتو کالو کې خلاص شوی وای. زموږ په کور کې بې زما نه چې پښې به مې ترې سپکولی داسې څوك نشته، چې یا یې سترګه شنه نه وي او یا یې هم سر څو ځایه مات نه وي. که نورې خبرې یې درته وکړم، نو بیا به وایې به چې څو کاله مخکې دې باید وژلی وای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه خبرو ته ډېر حیران او غلی وم.

- په خدای باور وکړه، چې وروسته له ډېرو کلونو مو ایله دا درې شپې په ارامه خوب وکړ. قسم په خدای که په کور کې هېڅوك هم ورپسې خپه وي. ته خو مې ورور یې، رښتیا خبره مې درته وکړه. هسې د دنیا له شرمه یې فاتحه اخلو، ځانونه خپه ښکاره کوو، خو خلك خبر نه دي، چې موږ په دې غم څومره خوشاله او ارام یو؟!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګرداړي کوټ

ماخوستن چې کله کوټې ته راننوتم، نو د دفتر ملګري مې په عجيب حالت کې ناست وو. د چا د سر وېښته ولاړ ښکاره کېدل او د يوه نيم په کې د ګرېوانه تنۍ شکېدلې وه. ګرداړې له نورو لږ وړاندې ناست، خو نن شپه يې سترګې داسې خړې غونډې وې. دواجان چې په غياب کې موږ ګرداړی باله، د خدای په عظيم الشان قدرت عجيب او غريب انسان و. له سره تر پښو يې بدن يو ډول، چې په تمامه مانا پرې د باميانو د يوه بې ترتيبه کچالو تسل په اسانۍ کېده. هغه به د خپلې ونې د ټيټوالي د پوښلو لپاره د لويو پوندو بوټان په پښو کول او داسې مزل به يې کاوه، لکه د افغانستان ټول جنايتکاران چې يې په رړا ورځې وژلي وي.

هغه دوه مياشتې مخکې رانازل شو. په لومړي سر کې يې دنده دا وه، چې دفتر ته ګلپيان، الوګان او نور خوراکي توکي راوړي. د خپلوۍ دې کور اباد وي، دوه مياشتې وروسته د دفتر د مشر په اسلامي لورينه برناحقه منيجر شو، منيجري نه د نعمتونو او امکاناتو يو ډنډ و، چې ګرداړي په کې چټکه لامبو پيل کړه. د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خودۍ جوهر خو یې لا له پخوا نه پیاوړی و، خو منیجرۍ ترې سم یاغي آس جوړ کړ.

له دې وروسته نو ګرداړی هغه پخوانی ګرداړی نه و، د ګلپیانو، لوبیاو او الوګانو خوراك یې موږ ته پرېښود او پخپله به یې بې له چوپان کباب، انرژیانو، شاتو او نورو جنتي نعمتونو نور څه تر ستوني نه تېرول. د هغه په لباس، حرکاتو او ډېر څه کې بدلون راغی. ږیره بربت به یې هر سهار خرییل او د سپریو ډډزو به یې ټول دهلېز پر سر راخیستی و. هغه مصنوعي کبر هم پیل کړ، د چا سره به یې په اسانۍ خبرې نه کولې، خو د خدای کارونه وو، چې دا هر څه ورسره پردي پردي ښکاره کېدل. ګرداړي که به هر څومره ځان عصري عصري کړ، خو خدای چې څوك په طبعي توګه څه ته نه وي جوړ کړی، کله جوړېدی شي. که داسې وای نو زراعتي چورګوړي به په دومره وزن اوس زموږ په ټولنه کې د چرګ مقام تر لاسه کړی وای.

د ژمي د موسم په رارسېدو سره ګرداړي وغوښتل چې خپله سلیقه لا پسې ښکلې کړي، ښار ته لاړ او خدای خبر په څو زره افغانیو یې یو کوټ واخیست. د کوټ په اغوستو سره له ګرداړي نه سم د مېلمنو بالښت جوړ شو. لنډه ونه، تنګ کوټ او بیا داسې چې یو څوك دې خېټما هم وي او ورپسې یې د کوټ ټولې تنۍ تړلې هم وي، تاسې خپله فکر وکړئ، چې څنګه به ښکاري؟! دګرداړي کوټ، کوټ نه، سم د کبر او پوکۍ خورجین و. هغه به تر کوټ وروسته په داسې حال

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې چې غټ سر به يې بې ضرورته ښوربده، په شمارلو ګامونو د هر چا خونې ته ورننوت. د دفتر کارکوونکي به هم ورته پاڅېدل، خو چې کله به له دروازې ووت، ټولو به له ځان سره افسوس وکړ او بيا به يې په خپلو کې د هغه قوارې او زمانې پورې وخندل. لنډه دا چې له کوټ نه وروسته د ګرداړي حرکتونه د زغملو نه و. له دې وروسته به د دفتر کارکوونکو د هغه پر ځای په زړونو کې د هغه کوټ ته ښېرې کولې او دا يې د ټولو ناخوالو پلار باله. خو نن شپه حالات بېخي بدل غوندې ښکاره کېدل. ګرداړي به د ورځې په اسانۍ چا سره خبرې نه کولې، خو نن شپه په عمومي کوټه کې بې کوټه غلی او خړسترګی ناست و. ما لاد سترګو لاندې ملګرو ته کتل چې په همدې کې د خندا يو زورو پخ شو. د پخ سره داسې خنداګانې شروع شوې، لکه د چا نه چې ځوك په تخنولو ساه باسي. يار محمد خو راپرېوت، خپل تشي يې له خندا نه ونيول او په زوره يې وويل:

- واه مورې مړ شوم.

حيران شوم، چې دا څه لوبه روانه ده؟! دې کې ګرداړي صيب په غوسه هغوی ته وويل:

- زه به تاسې سره ګورم او بيا په بيړه ووت.

يوه زوروره او لېونۍ خندا تر ډېره روانه وه، اخر مې ورته په جدي لهجه وويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

- اخر خبره څه ده؟ تاسې خو ریشخند راخیستی؟! په داسې حال کې چې لاړې یې له خولې باد پړدلې، ویې ویل:

- وئ وئ، یاره مړ شوم. دا د لېوني زوی ګورې؟ په داسې حال کې چې د خندا اوښکې یې وچې کړې. ګرداړی درته یادوم، ماښام راغی، چې تاسې کې چا زما کوټ پټ کړی دی. زر یې راوباسئ. موږ ټول ورته حیران شو، چې دا سړی څه پرتې وایي. بیا یې وویل:

- چې ګوره ښه به درته نه شي، له دې سره یې زموږ مېزونه او بیکونه لټ په لټ کړل، خو کوټ یې ونه موند. اخر مې ورته وویل:

- ګوره ستا په کوټ به موږ څه وکړو؟ دا د ماشومانو خبرې مه کوه. مازیګر دې اغوستی و، موږ خو څه ماشومان نه یو چې کوټ دې پټ او وایې غوندو. بس یاره د ماشوم خبره نه وه، د ټوپك ډز و، ګوزار یې کاوه، لاس مې ورته ونیو، ښه وو، نورو سره خلاص کړو. بیا مې ورته وویل:

- ګوره وروره، ستا کوټ خو زموږ تخرګ کې هم نه راځي چې د ځان دپاره یې پټ کړو. ته فکر وکړه، ښار ته تللی وې. چېرته به درنه ورك شوی وي!

ښه و، سړی لږ غلی شو، تر لږ سوچ وروسته یې وویل:

- رښتیا په ښار کې مې په غاړه و، خو د پل خشتي جومات له مخې چې راتېر شوم، نو کوټ مې په ځان نه و. اشنا دا خبره نه وه، سم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

خندا ډز و. ګرداري نه په کوم ټېل کې د پل خشتي کيسه برانو په ژونديني کوټ ايستلى دى، خو دعوه يې په مورږ وکړه. خداى شته، د يار محمد په دې خبره ما ته هم خندا راغله، خو زه دې سوچونو په مخه کړم، چې افغانستانه! څه کښو کوترو وخوړې؟! په رښتيا هم څوك چې څه ته جوړ نه وي، نو په پتلونونو او کوټونو ترې په يوه ځاى کې هم څه نه شي جوړېداى!!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مفتي دارې

پلار ته مې دې خدای انصاف ورکړي، په درېیم ټولګي کې وم، چې برناحقه یې له ښوونځي نه بهر او په مدرسه کې داخل کړم. برناحقه مې ځکه وویل، چې نه راباندې سر درووند و، نه بېکاره غونډې وم، خو پرته له شرعي عذره یې په لوی لاس له ښوونځي وویستم او که څوك راباندې د کفر ټاپه ونه لګوي، نو ښه سهي زیاتی یې راسره وکړ. سره له دې چې په کوچنیوالي کې مې پنځه وخته لمونځ کاوه، خو د ساده ګانو دې کور وران شي، زما پلا یې په دې تېر ایسته چې زوی به دې ګواکې په ښوونځي کې کاپر شي.

مدرسې ته چې لاړم، نو په یوه او دوو کې ګېر شوم، د ښوونځي او د دې ځای چاپېریال کې راته ډېر توپیر ښکاره شو، د استاذانو د رویې شدت او د نویو درسونو سره اشنا کېدل، راته په لومړیو ورځو

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې لوی پېتی ښکاره کېده. د تېښتې لار مې نه وه، خو اخر د سختو او مسافرۍ سره روږدی شوم، خو داسې ورځ به نه وه، چې د ښوونځي د وختونو ټولګیوال به مې سترګو ته نه درېدل. د هغوی په یاد به مې زړه یو سپېڅلی درد وکړ.

کرار کرار مې هغوی هېر کړل، خو سره له دې به مې کله نه کله یو نیم په خوب لیده.

زموږ د درسونو د محتوی ډېره برخه د اخرت د ثوابونو د ګټلو، د جنت د تر لاسه کولو او دنیا سره د کرکې په برخه کې وه. ځینې وختونه به مې زړه درونـد درونـد کېده، د وخت په تېرېدو سره راته د دنیا نور خلك لوی لوی ګناهکاران او خپله خبره به راته د کاڼي کربنه ښکاره کېده.

ټولګي ته به پر نورو استاذانو سربېره کله نه کله د مفتي صیب په نامه داسې یو څوك چې په سترګو کې یې ځانګړې اغېز و، هم راته. هغه په موږ درسي ساعت نه درلود، خو د حورو، غلمانو او جنتونو خوندورې کیسې به یې کولې. د مفتي صیب خبرې به په داسې انداز وې، چې هلکان به یې خامخا پر ځانونو مینول.

په پای کې د مفتي صیب په خبرو دومره مین او ګروهمن شوم، چې د نورو استاذانو خبرو ته به مې سم غوږ نه نیوه او د هغه د راتللو شېبې به مې شمارلې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مفتي صيب سره د مينې له کبله مې هغه اوږده مسافري، چې خپل ورونه، وړې خويندې او مور به مې هر وخت سترګو ته ولاړ وو، هم داسې هېر شول، لکه څوك چې دنيا ته يتيم راغلی وي.

په دغه وخت کې به ايله د اولسو کلونو وم، د مفتي صيب د جنت، شهادت او د هغه ځای د نعمتونو کيسو مې نور هم په زړه کې ځای ونيو. د هغه پر له پسې خبرو داسې کړم، چې د دنيا ډېر مسلمانان راته سوچه کافر او واجب القتل ښکاره کېدل. ژوند راته يو بې مفهومه شی ښکاره شو او پر ذهن به مې تل د جنتي حورو او غلمانو مينه حاکمه وه.

خو يوه ورځ چې ټولګي ته لاړم، نو حيران په دې شوم، چې دا ځل مې په ټولګي کې پخواني ټولګيوال ډېر کم او ډېرې يې زما د عمر هلکان وو. هغوی ټول له څېرو نه ډېر بې ګناه او سپېڅلي ښکاره کېدل.

ما لاهغوی ته د سترګو لاندې کتل، چې مفتي صيب په سپينو جامو کې راغی، خو د نن ورځې خبرو يې له پخوا سره توپير درلود. هغه وويل:

ـ نن خو چې تاسې ته ګورم، نو په رښتيني راته د جنت شهزادګان ښکارئ. ستاسې د هر يوه په څېره کې راته د جنتي نور وړانګې له ورايه ښکاري.د شکر ځای دی، چې منان خدای خپلو جنتيانو ته په دې دنيا هم د حورو او غلمانو بشارت ورکوي. لوی خدای کله هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شهید وینه نه ضایع کوي. یو انسان چې د خدای په لاره کې دومره قرباني ورکوي، نو د هغه قرباني به څنګه بې بدله پاتې شي. هغه نورې خبرې هم وکړې، چې د غرمې د ډوډۍ وخت شو.

د خوراك ځای ته چې کله ورسېدو، نو حیران شوم. د هغې ورځې خوراك د نورو ورځو په پرتله ډېر ښه او ښه خو لادا وه، چې په دې ورځ داسې رنګین شربتونه وو، چې موږ په کلونو کلونو لیدلي نه وو. د خوراك په وروستیو شېبو کې مفتي صیب په شمارلو قدمونو راغی او په مهربانۍ او موسکا سره یې وویل:

ـ جنتیانو! مشروبات ډېر وڅښئ، داسې ورځ کله کله وي. موږ بې د هغه له هدایته هم ګیلاسونه ګیلاسونه څښلي وو، خو د هغه په بیا تاکید مو ټول بوتلونه پر سرونو راواړول.

نیم ساعت وروسته ټولګي ته بیا ولاړو، خو دا ځل مو په بدن کې داسې بدلونونه راغلل، لکه څوك چې خوبولی یا په متوسطه اندازه نشه وي. د هرې شېبې په تېرېدو سره به مو د مفتي صیب د حورو خبرو په ذهن کې انګازې کولې. لږ وخت وروسته داسې شو، چې خپله جنس غریزه راباندې بره او بیا داسې شو، چې د عشق څپې مو توپاني شوې ، هر یوه یو پر بل لاسونه اچول، زما بدن د خوندورو شهوتونو سمندر او داسې شوم، لکه هر څه چې مې له واکه وتلي وي همدې کې د ټولګي په هغه پراخ او لوړ ځای کې چې مفتي صیب به پرې ولاړ او خبرې به یې کولې، داسې پېغلوټې نجونې چې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایست او نازونو پرې تمامه وه، راښکاره شوې. نجونې سر تر پایه د مینې او عشق په خومار لمبېدلې وې. هرې یوې به موږ ته د مینې بلنه راکوله. په پای کې له کنټروله ووتو، په کرار کرار ورپاڅېدو، خو دومره متره راکې نه وه، چې ویې نیسو. هغوی به رانږدې او د مینې اظهار به یې کاوه، خو موږ د هغې ناپایه تلوسې سره چې لرله مو، ونه توانېدو، چې په غېږ کې یې ونیسو، داسې وخت کې به یې یوه خوږه موسکا وکړه او له موږ به لرې شوې. دې کار تر یوه وخته دوام وکړ، خو تر پایه بریالي نه شو، چې د خپلې مینې تنده پر دغو حسینو ماته کړو. په پای کې ټولې پرې مخې روانې شوې او چې کله موږ ورته له تلوسو نه په ډکو سترګو ورکتل، نو د بلنې لاسونه یې اسمان ته ونیول او دا نغوته یې راکړه، چې ګواکې هلته به سره ګورو.

د هغوی په تللو مې یو نه خړوبېدونکی ارمان په زړه کې نیمګړی پاتې شو، چې همدې کې مفتي صیب راغی. هغه ته مې په لنډو ټکو کې د راغلیو نجونو کیسه وکړه. له دې سره یې په لړ لوړ غږ وویل:

- ما شا الله، تاسې ته خو په ژوندینې د جنت زېرې شوی دی، تاسې چې څه لیدلي دي، هغه جنکۍ نه، د جنت حورې وې. ښه ده چې رب العزت زما خبره تاسې ته ډېر زر رښتیا کړه. خو دا به د هغه چا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نصیب کېږي، چې لوی خدای ورته لومړی د شهادت عالي مقام ورکړي. د شهادت د ټکي په اورېدو موږ ټولو په لوړ غږ وویل:

ـ مفتي صیب موږ ټول شهادت غواړو. مفتي صیب وویل:

جزاك الله. د لوی رب حقیقي مومنان تاسې غوندې وي، زه به مولانا صیب ته تاسې معرفي کړم، چې د شهادت اسباب درته تیار او چې ژر کېدای شي، تاسې د دغه الهي نعمت سزاوار کړي. مفتي صیب د مدرسې په یوه برخه کې خونه راوښوده، تر ټولو مخکې زه لاړم. هلته مولانا صیب په خاص ډول پر چوکۍ ناست و. د احسان په ډول یې وویل:

ـ شهادتخو داسې اسانه د هر چا نه په نصیب کېږي، سر په سر دوه ورځې به راشې، تر څو په خپل مشن کې کامیاب او سرفرازه شې. ,
دشپې به مې کرۍ شپه هماغه ښکلې نجونې به خوب کې لیدلې. په دوو ورځو کې یې د انتحاري واسکټ د الوځولو ټول تخنیکونه راوښودل. په اخرنۍ ورځ مې ورته وویل:

ـ مولانا صیب! د شهادت نه وروسته خو به هاغه نجونې رښتیا هم راسره وي؟.

په شونډو کې یې ترخه موسکا وکړه:

ـ برخورداره! تا ته د جنت د کټلو سرټیفکېټ درکول کېږي، مفتي صیب به یې په خپلو مبارکو لاسونو سره درته دستخط کړي. رښتیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم په دریمه شپه مفتي صیب د جنت د ګټلو د ډیپلوم مور درېو کسانو ته راکړ. په ډیپلوم کې لیکل شوي وو:

تصدیق کېږي، چې محمد یاسین د شین ګل زوی د افغانستان د .... ولایت اوسېدونکی د خدای په لار کې د شهادت له امله د جنت مستحق او مناسب شخص دی. دا تصدیق د دې دپاره ورکړل شو، چې د شهادت نه وروسته یې مور و پلار په خپل مایه ناز زوی افتخار وکړي او د قیامت په ورځ لوړ سرونه وګرځي.

مفتي اعظم بقلم خود (   ).

د جنت د اجازه نامې په لیدو بېحده خوښ او مفتي صیب راته نور هم ګران شو. د حورو او غلمانو پسې نور نږدې لېوني شوی وم. نور نو د مدرسې هره شېبه راته کال ښکاره کېده، خو په همدې تلوسه کې یې ماخوستن مهال درې واړه په موټر کې کېنولو. خدای خبر په څومره وخت کې خپل منزل مقصود ته ورسېدو. یو وخت چې مې سترګې خلاصې کړې، نو د کابل ښار په یوه کور کې ناست وم. مفتي صیب مې ونه لید. د هغه پر ځای مې یو بل سړی مخې ته ناست و. سهار وختي ټولو ته د پېچکاریو وهل پیل شول، خو نه پوهېږم، چې زما برخه څنګه خواره وه، ما ته یې چې کله وهله، نو د ستنې نه ډېر مواد مې له متې لاندې وبهېدل. سړي لږ ښار کې وګرځولم او بیا یې له یوه ښوونځي نه درې سوه متره وړاندې په داسې حال کې چې تر کمیس لاندې مې ځانمرګی واسکټ اغوستی

(c) ketabton.com: The Digital Library

و، ودرولم. سړی رانه لاړ، ما لاحیران حیران کتل، چې دې کې مې پر یوه نږدې سړي سترگې خوږې شوې. سړي ته مې شېبه په شېبه کتل، سترگې یې بالکل د مفتي صیب په څېر وې، خپلې سترگې مې وموښلې، بیا مې وروکتل، هغه هم خپلې سترگې په سترگو کې رادننه کړې، زه گرم نه وم، دغه سړی بېره پاکه خرېیلې وه، خو نور کټ مټ د مفتي صیب غوندې و. په حیرانۍ مې ورته وویل:

ـ ته خو بېخي د مفتي صیب غوندې یې؟! پر مخ یې د قهر څپه راښکاره شوه:

ـ ستا یې د مفتي صیب سره څه؟! هغه وړاندې مکتب گورې، هغه چې ډېر ماشومان یې مخې ته ولاړ دي، د هغوی منځ ته ورشه او خپلې بتهنې ته دې زور ورکه! هله برخورداره.

د برخوردار په ټکي مې شك په یقین بدل شو. د مفتي ښویه مخ راته ډېر بد ښکاره شو. حیران شوم، چې مفتي خپله لویه بېره ولې خرېیلې ده؟! په کتو کتو راته مفتي یو لوی شیطان ښکاره شو. ورته ومې ویل:

ـ مفتي صیب! ستا خو ډېره لویه بېره وه، هغه سنت دې څه شول، دا ولې؟ هغه سترگې رابرگې کړې:

ـ گوره همدلته دې اوس په سر په تومانچه ولم. هله زر شه، د جنت حورې به دې انتظار کوي، ورشه د هغو ماشومانو په منځ کې ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

والوځوه. د ماشومانو لوري ته مې وروکتل، خپل پخواني ټولګیوال مې سترګو ته ودرېدل، هغه د ببوزلو زامن، چې په ځومره کړاوونو به ښوونځي ته راتلل:

ـ مفتي صیب! دا خو ډېر واړه او بیا مسلمانان دي، دا څنګه والوځوم. هغه سترګې راسرې کړې:

ـ د همدې ماشومانو نه کافران جوړېږي. دوی واجب القتل دي. ماشومانو ته مې بیا یو ځل وروکتل، هغوی راته ډېر بې ګناه او پاك ښکاره شول. نه پوهېږم، چې ولې مې د جنتي حورو په بدل کې دا سودا خوښه نه شوه. په کلکه مې ورته وویل:

ـ مفتي صیب! خوښه دې نه ده، چې واسکټ تا ته درکم؟! دا حورې او غلمان دې تا ته مبارك وي. له دې سره د مفتي پر مخ یوه خړه پرده راغله او په غوسه یې وویل:

ـ دوزخي! زه چې نه یم، نو دا نور به څوك جنت ته ولېږي، جاهله! ته د دین په خبرو څه پوهېږې؟!! د دوزخي د ټکي په اورېدو نور هم حیران شوم. زړه کې مې وویل، چې دوزخي یم، نو جنت به څنګه وګورم؟! زړه مې و، چې په همدې واسکټ مفتي صیب باد باد کړم، خو د اخري ځل لپاره مې ورته وویل:

ـ زه کله هم دا ګلالي ماشومان نه شم وژلې. ما ته دا ډېره ګرانه ده، چې د دوی سپیني کتابچې د هغوی په پاکو وینو سرې کړم. له دې سره مفتي واسکټ ته لاس او تومانچه یې راوویسته، خو تر هغې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې يې راباندې ډز کاوه، نو په يوه درونډ سوك مې پر خوله ښه جوخت وواهه. سوك نه سمه چارکۍ تيره وه، د مفتي مخامخ غاښونه پر سرك پراته، خوله يې له وينو ډکه او يوه لويه کړيکه يې وکړه، د کړيکې سره له يوه اوږده دردمن خوبه راويښ، خو لاس مې د دېواله سره د ګوزار له امله تر ډېره درد او ځړيکې کولې!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د درواغو بوساړې

چې رښتیا وي، نو درواغ به هم وي، د رښتیاو ښکلا د درواغو له امله ده. خو په هر شي کې حد او اندازه بیا تر ټولو اړینه او په ځانګړې توګه په درواغو یا نورو منفي کارونو کې خو ورته پام کول تر هر څه ضروري دی. سره له دې هغه خلك چې په اوسني وخت کې درواغ نه وایي، له بې شمېره اقتصادي، ټولنیزو او نورو ستونزو سره مخ دي او د درواغو په اوسني بازار کې یې هر ډول هنر ناچله دی، خو داسې هم نه ده په کار چې یو څوك دې د درواغو په وسیله په رښتیاو داسې یرغل وکړي، چې یو ډېر ساده یې هم ورسره نه شي منلای.

د درواغو ویل یو ځانګړې هنر غواړي، نو د دې لپاره چې د ښاغلو درواغ هسې ضایع نه شي، نو په کار ده، چې په دې برخه کې له احتیاطه کار واخلي، د بېلګې په توګه یو پیاوړی سیاستوال کولای شي، چې په خپلو منطقي درواغو د یوې ټولنې ډېر ړانده او کاڼه وغولوي. د دې خبرې ژوندۍ بېلګې موږ او تاسې د سر په سترګو وینو. تاسې به په خپل چم ګاونډ کې په لسګونو داسې خلك ووینئ، چې کلونه کلونه یې سپېڅلي شعارونه ورکړل، خو په عمل کې د وېرونکو او څېرونکو څېرو په بڼه راښکاره شول. په خواشینۍ سره د دغو عزتمنو مناسبه ستاینه ونه شوه ، اړینه خو دا وه، چې د ډیموکراسۍ په دې پیر کې چې د هر انسان حقوق په کې په خورا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه ډول خوندي دي، باید د یوه مدني بنسټ یا خیریه ټولنې له خوا دغو خلکو ته د نړۍ د سترو درواغجنو مډالونه ورکړل شوي وای.

ښایي همدا لامل وي، چې دا ډول خلك اوس بیا راپاڅېدلي او د درواغو د تېرو حقوقو د نه ورکړې له امله یې یوه نوې مبارزه پیل کړې او د تلویزونونو او راډیوګانو د ګردیو مېزونو د پروګرامونو له لارې یې نااشنا کوکې پیل کړې دي. دا خلك خپله دغه غوښتنه په داسې انداز کې کوي، لکه څوك چې دیني فرایض د زړه له تله تر سره کوي.
دا جنابان د دې غوښتونکي دي، چې مجاهدینو ته باید د دې وخت ورکړل شي، چې د ښارونو یا هېواد دفاع وکړي. دا ډېره ښه خبره ده، خو په پښتو کې یوه اصطلاح ده، چې (دروغ وایه، په شرع یې روغ وایه). پوښتنه دا ده هغه څوك چې رښتیني مجاهدین وو، نو هغوی خو پنځه دېرش کاله مخکې شهیدان شول. که څوك ترې ژوندي پاتې شول، نو هغوی په کورونو کښېناستل او تر اوسه پورې یې اولادونه د یوې ګولۍ ډوډۍ لپاره وچې شونډې ګرځي او پر تاسې نور تر قیامته باور نه کوي او که دغه ښاغلي لویو غلو، لوټمارانو او د هېواد د ملي ګټو دښمنانو ته مجاهدین وایي، نو بیا خو په شرع روغ دروغ نه وایي. همدارنګه که له پاتې ژوندیو مجاهدینو نه لښکر جوړوي، نو د هغوی عمرونه خو شپېتو کلونو ته رسېدلي دي. څوك به د وینې د فشار ناروغي لري، څوك د شکر

(c) ketabton.com: The Digital Library

او څوك هم د بل څه. ځکه نو د بوډاګانو دا لښکر به په داسې حال کې جنګ کوي، چې د چا په لاسونو کې به د سيروم خلتې ځوړندې وي، څوك به د شاجورونو د ډکولو پر ځای د ټوخي شربتونه څښي او د چا مفصلونه به د نورو په وسيله کېمندل کېږي. دا به نو د نړۍ يو نمونه يي لښکر وي. بله دا چې دا کره خبره ده، چې پانګوال او په ډالرو ماړه کسان کله هم جنګ نه کوي او نه يې کولای شي. د دې ډلې مشران خو اوس هغه پخواني خلك نه دي، چې بانجان به يې هم په چوب خط راوړل، اوس خو د دوی لمسي يوازې د ايسکريم په خوړلو پسې دوبۍ يا سريلانکا ته ځي، ايا دا ډول نازولي به د يوه ډز سره ټرت و نه وهي؟! په اصل کې دا خلك د خپلو پانګو، ماڼيو او د ځمکې پر مخ د جنتي دوامداره ژوند غوښتونکي دي.
په کار خو دا وه، چې د دې ډلې غړو د ټول افغانستان د خلکو غږ پورته کړی وای، ويلي يې وای چې د هېواد ټول خلك د افغانستان ژغورلو ته تيار دي. دريغه په يوې خپرونې کې تړې هم يوه ژورنالېست ونه پوښتل، چې ورورہ! ترننه خو مو لږ واړه واړه درواغ ويل، اوس مو ښکرور پيل کړل؟!. تا خو نه مځکې جهاد کړی او اوس که يې کوئ، نو لومړی به بل چا ته په شا کېږې او بيا به ډز کوې. ستا ډز ته مو دوه لاسي سلام دی.ا تا چې کوم ګلان کرلي، ډډزو يې لااوس هم د هېواد فضا معطره کړې ده، ځکه نو خير دی، نورې دا د درواغو بوسارې مه بادوه!!.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمود فریاد

کور اباد چې په دې ګڼوډی کې زما درناوی لاهم در په یاد او نړیواله ورځ مې نمانځئ. دا کار ستاسې د وفا او مینې استازیتوب کوي، ګنې په نن وخت کې څوك د پلار یا سکه ورور ورځ هم نه نمانځي.

که رښتیا ووایو، ستاسې هم پرته له ما بله چاره نشته، ځکه مې نو ستاسې په مینه کله نه کله شك پیدا شي. خیر زه له ډېرو ګیلو تېرېږم او په دې مو بښم، چې تاسې خپل ډېر رازونه له خپلو، پردو، دوستانو او ولس نه پټ کړي، خو ما سره په مینه کې دومره اخلاص لرئ، چې شیرین لاله فرهاد سره نه وه کړې.

زه په رښتیا هم ستاسې تر ټولو ډېر پرده دار او رازدارملګری یم. ستاسې تر ټولو مصئون ځایونه زما نه پټ نه، بلکې داسې ښکاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي، چې د دومره لوی اخلاص ببلګه په هېڅ یوه بشر دوسته هېواد کې هم نشته.

خو زما صبر او اوسېله به ګوره هم منئ! ستاسې د ګېډې د ماشین هر ډول ناخوالو ته مې سینه د افغانستان په څېر سپر کړی، ګنې کومې نادودې چې ځینې وختونه ستاسې لوري له ما سره کېږي، په یوه کتاب کې هم روا نه دي. کله مې ټول چاپېریال بمبارد کړئ او کله مې هم ستونی بند .

له دې وروسته نو ستاسې د نادودو نوې لړۍ پیل شي، څوك راپسې اوږده لرګي راواخلي او په ستوني کې مې وهي او ځینې خو مې خوله له زهرجنو تېزابو ډکه کړي. تا او خدای د داسې یوه خدمتګار سره چې ستاسې هر څه ورته په پوره صداقت سره مالوم دي، دا مناسبه ده؟!
حال دا چې ګناه ستاسې، خو سزا یې ما له راکوئ. که دغو ښاغلو او اغلو د خپلو ګېډو سره انصاف کولای، نو هم به زه او هم به اشرف المخلوقات د دې نادودو سره مخ نه و.
بله ناروا مو دا ده، چې تر پر له پسې ویشتلو چې زه ورسره مخامخ یم، بیا مې لاخوله په لوټو بندوئ. څوك راکې پلاستیکونه ږدي او ځینې خو مې ساه په زړو دستمالونو او جرابو بندوي. پوښتنه نشته، ګنې د یوه محسن سره داسې چلند خو په خدای که په کار وي؟!
اخر زه هم نور تنګ شم، د ساه اخیستلو لپاره بله لار نه لرم، مجبور یم چې ستاسې ډالۍ بېرته کانګې او در یې کړم. که په دې وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر وکړئ، نو درمالومه به شي، چې ډېرو ته خو د ژوند تر پایه هم، لویي او غرور نه دی په کار.

.خو د دغې عملیې مخنیوی تاسې په لږه خوارۍ کولای شئ. د خدای لپاره تر هر څه لومړی پر ما سم کېنئ، تر کېناستلو مخکې د اوبو غم کوئ. تر ډالۍ وروسته مې په خوله کې اوبه ډېرې اچوئ، تر څو مو نادوده په یو څه اسانۍ تېره کړم.

ګرانو دایمي دوستانو! دا چې نن ورځ مو زما په نامه نړیواله کړې، نو په پای کې د خپلو حقوقو په لړ کې یو وړاندیز لرم. هغه دا چې زه ستاسې هر ډول ناخوالې په ورین تندي منم، له لوټو، ډبرو او تېزابو نیولې تر بلې هرې ستونزې پورې مو دوست زغم ته حاضر دی، خو د خدای لپاره له هغو خلکو چې د نورو حقونه یې خوړلي، حرام کبابونه او نعمتونه خوري او د خدمت په نامه د بېوزلو وینې څښي، د هغوی د موادو په تش بوی مې نوره زاره چوي. هیله لرم، چې په راتلونکې کې زما په وړاندې د دې ډول خلکو د راتګ بندیز ولګوئ. زه هر ډول سپکاوی زغملی شم، خو پر ما باندې د دوی کېناستل راته نور په یوه قانون هم د منلو وړ نه دي. که تاسې یې د جنایتونو مخه نه شئ نیولی، نو لږ تر زما او زما د عزیزانو دروازې خو پرې بندې کړئ. له دې سره به تاسې د هغوی له شره خلاص او زه به یې د نه زغمونکو بویونو له عذابه خوندي پاتې شم!! ظالمانو دا خواني خو وکړئ، کنه!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

رښتيني ستاينليك

د دفتر حاضري چې مې ځنګه لاسليك کړه، نو ملازم مې د کور د کرايې غوندې نېغ شا ته ولاړ و:

ـ رئيس صيب غوښتی يې!

حيران شوم، چې په دې شنه سهار کې ورته ځنګه ګران شوی يم. دروازه مې وروټکوله او ورغلم.

ـ السلام عليکم ورحمت الله وبرکاته!

سړي سپېړه مې د پېښور د کوڅو غوندې تنګې او تندی يې د تايمني د اوبو په څېر تريو کړ. زړه کې مې وګرځېدل، چې ښايي په دې خپه شوی وي، چې دومره اوږد سلام مې ولې وکړ، اوس خو شاټ کټ زمانه ده، هر څه په يوه يا دوو ټکو کې خلاصه کېږي. په احترام مې وويل:

ـ صيب! لکه چې تاسې غوښتی يم؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

سړي سترګې داسې راپورته کړې، لکه پلار چې يې همدا ما په ډېرې بې رحمۍ په شهادت رسولی وي:

ـ ته ړوند يې که عقل در نه چا پټ کړی دی؟!

حيران شوم، چې دا څه په ګډو وډو سر دی.

بيا يې وويل:

ـ دا زما تېروتنه ده، چې تا غونډې انسان ته مې په خپله اداره کې دنده ورکړه، اوس دې په مونږ پورې هم خندا شروع کړه!

خدای شته د ړوند او عقل نه خلاص په ټکو مې خوا ډېره بده شوه، زه غريب وم، خو د داسې خبرو د اورېدو اوسېله مې نه لرله، سره له دې مې په کرار ورته وويل:

ـ تاسې خو ما په خبره پوه کړئ، چې څه تېروتنه رانه شوې ده؟!

په کلانکارۍ يې په مېز پروت يو پلن کلک کاغذ لاندې راوغورځاوه:

ـ ته به داسې ستاينليک ليکې؟! ما ته خو له لومړي وخت نه ډېرو ويلي و، چې دا سړی مقرر نه کړې، دا يو بېباکه انسان دی، د رښتيا په ويلو کې د ماشي غونډې د انسان په سترګو کې ننوځي.

د ستاينليک په ورځ پرونۍ ورځ رایاده شوه.

په هغه ورځ چې زه د دفتر يوې کوټې ته ننوتم، نو تر اوياو ډېر ستاينليکونه مې وليدل، چې دېوالونو ته ځوړند وو. دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

ستاینلیکونه د عجیبو او غریبو خلکو له خوا نه زموږ اداري ته ورکړل شوي وو، لکه ملکان، د جومات ملایان، د پروژو شریکان، دوکانداران،ولسوالان، سرمعلمان، نجاران، خیاطان، قصابان او داسې نور.

د ستاینلیکونو په لیدو په دې حیران شوم، چې ربښتیا هم زموږ په هېواد کې پسات دومره لوړ ټکي ته رسېدلی، چې پورته ترې نور پرته له هوا بل څه نشته. پخوا به په سلو کسو کې ایله یوه ته د یوه ډېر غوره کار له امله ستاینلیك ورکول کېده، خو اوس له هر چا سره په بوریو بوریو ستاینلیکونه پراته او ښایي ډېرو خپلو ستاینلیکونو ته په ترکاڼانو ځانګړي بکسونه جوړ کړي وي. په زړه پورې خو دا چې د دغو ستاینلیکونو په خلکو کې بې شمېره غله، نالوستي، لېونډرتان او حتی لېونیان د دې لړۍ د کتار په سر کې راځي.

د ستاینلیکونو په لیدو مې سوړ اسوېلی وکړ، خو همدغه تاثر مې ټوله ورځ پر ذهن حاکم و، چې د ستاینلیك په لیکلو مې پیل وکړ.

په همدې کې راباندې رئیس غږ کړ:

ـ ایا ستاینلیك همداسې وي، چې تا د خریدارۍ امر صیب ته لیکلی دی؟

ته یې ولوله!

له سوچه راویښ شوم او د ستاینلیك په لوستلو مې پیل وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان د خلکو د ذهني وړتیا د سولولو موسسه

ستاینلیك

په الهي عذاب ککړ د خریدارۍ امر صاحب!

السلام علیکم.

د ویاړ ځای دی، چې تاسې غوندې فعال او په ما مین چالاکه انسان د پېرزوینو او عاطفې نه اینجانب بې حده مستفید شوی او لا یې د فیوضاتو لړۍ دوام لري. له هغې نېتې نه چې تاسې دلته په خپلې سپېڅلې دندې پیل کړې، نو له اقتصادي پلوه، زما او زما د ټولې کورنۍ په ژوند کې قسم په خدای حیرانوونکی بدلون راغلی. په لږه موده کې مو د کورونو، ګرانبیه موټرو او د خدای د بې شمېره نعمتونو خاوند کړم. دا ستاسې برکت او ځانګړې مهارت دی، چې حتی یوازې د کور د لګښتونو لپاره پرته له معاشه ما ته د میاشتې څلور زره ډالر په منظمه توګه په پاکټ کې په شریفانه ډول رسېږي. ستاسې د ستاینې وړ بل ټکی دا دی، چې د چا پلار مو هم کله په حسابۍ کې کمی نه شي پیدا کولی. رښتیا هم زموږ په هېواد کې دا ډول استعدادونه ډېر لږ پیدا کېږي. ځکه نو تاسې ته په ډېر ادب دغه ستاینلیك درکوم او همدارنګه مالي څانګې ته سپارښتنه کوم، چې د لاهڅونې لپاره تاسې ته د عمرې شریفې ټول لګښتونه برابر او د خیر په دغه کار کې عاجل اقدام وکړي. زه یو ځل بیا یادونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوم، چې ربښتیا هم دا هېواد تا غونډې شریفو او په اصولو پوهو خلکو ته شدیده اړتیا لري، دې ځای کې لاژمه گڼم، چې د هغه هوښیار هغه خبره یاده کړم، چې ستاسې غونډې خلکو ته یې په عجیب انداز کې ویلې ده:

په دنیا ښه راسره وکړه

په اخرت کې د هر چا بېل دي کورونه

ستاسي د لا بریالیتوب په هیله

( )

الحاج میر تنور الدین

د سولېدلې موسسې مشر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ریالیست جاسوس

دا دی نن مو د هېواد له یوه نومیالي، پیاوړي او عزتمن جاسوس سره مرکه کړې، چې تاسې یې لوستلو ته رابولو:

ـ ټولو نه مخکې تاسې نه مننه کوم، چې مرکې ته حاضر شوئ، خو هیله لرم، چې پرته له کومې وېرې به ځوابونه راکړئ؟

ـ ههههه برخورداره! څوك چې له خدایه نه وېرېږي، نو انسان خو ډېر کمزوری شی دی، له دې به څنګه ووېرېږي، یاره دا پوښتنه خو دې بېرته دراخلهٔ!

ـ خبره دې سمه ده، خو بیا هم ډېر کم انسانان دي، چې د خپلو جنایتونو نه دې خلکو ته پرده پورته کوي او له چا دې ونه وېرېږي، ته لومړنی کس یې چې داسې اخلاقي جرئت کوې؟

ـ وېره هغه وخت یو چا ته پیدا کېږي، چې د وېرې اچوونکي نه پوښتنه وشي، له نېکه مرغه دلته خو دا خبره نشته او بله دا چې ډېری مسوولین زما د لارې ملګري او زما په خبر دي، نو ته اوس وایه چې زه باید ووېرېږم؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ ډېر معقول ځواب، په خوله کې دې راته خبره وچه کړه، خو خير دا پوښتنه يو ځل بيا تکراروم، ته په رښتيا د هېڅ ډول انسان نه نه وېرېږې؟

ـ نه ما داسې نه دي ويلي، چې زه د ټولو انسانانو نه نه وېرېږم، زما مطلب دی، چې په افغانستان کې له هېچا نه وېرېږم، خو د خپل بادار مخکې مې بيا سپږ هم نه شم کولای.

ـ ايا دا يو بې ايمانه کار نه دی، چې له خپلو دې سترګه نه سوځي، رحم پرې نه لرې، خو د يوه پردي په مخکې بيا د يوې کنې کوترې غوندې يې؟

ـ تاسې به اورېدلي وي، چې د انسان يو ځل سترګې وشکېږي، نو بيا په هېڅ هم نه شرمېږي او بيا خو زما په دې کار کې کلونه کلونه وشول، نو ځکه اوس خپل بادار ته لاس په نامه ودرېدل، راته نسوار هم نه ښکاري.

ـ مننه، په دې پاك او راښه ځواب، خو په دې مې پوی کړئ، چې يو جاسوس انسان په څه پېژندلی شي؟

ـ دا دې ښه پوښتنه وکړه، د ټولو نه مخکې که د يوه جاسوس سترګو ته په ځير وکتل شي، نو يو ډول خړوالی په کې وي، ورپسې نښه يې دا ده چې د يوه رښتيني جاسوس د مخ څېره مسخه شوې غوندې ښکاري، د خبرو په وخت کې به د سترګو لاندې خلکو ته ډېر ګوري، ذهني استقرار يې داسې ناجوړه غوندې وي. په دنياوي لحاظ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناڅاپي د شتو خاوند کېږي، خو دلته باید یادونه وشي، چې ځیني مسلکي غله هم کېدای شي، چې ناڅاپي د شتو خاوندان شي، خو د جاسوس سره یې توپیر دا دی، چې دا ډول خلك ځانونه خلکو ته د ملایکو غوندې ښکاره کوي، بس په هره خبره کې دین یادوي، تسپې ډېرې اړوي راړوي، د لویانو فاتحو ته هم ډېر ځي او ...

ـ خیر یوسې، همدومره بس دی، ستاسې په اند کوم ډول خلك په جاسوسۍ کې ښه فټ کېدای شي؟

ـ حریص، سیالیمار، کم ذاته او کله کله هم ډېر مجبور خلك.

ـ ډېر ښه، خو د دوی پر فعالیتونو که لږه رڼا واچوئ، خوښ به شم؟

ـ د هرې استخباراتي ادارې جاسوس ځانله ځانله دنده لري او چې څه ورته وویل شول، باید هغه په پوره ځیرکۍ سر ته ورسوي، د بېلګې په توګه په خلکو کې شرارت اچول، په ملي مسایلو کې د یو ملت د یو ځای کېدو مخه نیول، پر هېواد د مینو خلکو د خدمت مخه نیول، د ملي شخصیتونو ترور کول، پوځي ځایونه او د هغوی د امکاناتو راپور، د نورو کولتور ته کار کول، لنډه دا چې هره هغه لوبه کول، چې بادار ته یې ګټه ولري.

ایا تاسې په هېواد کې د نورو هېوادونو له جاسوسانو سره هم بلد یاست؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ هههههه ډېرې مې ډېر نږدې ملګري دي، په اونۍ نیمه کې سره باندهارونه لرو، مېلې او چړچې کوو.

ـ ستاسې په خپلو منځونو کې خو به کومه سیالي یارقابت نه وي؟

ـ نه، داسې جدي کومه سیالي نشته، خو غرور شته او هغه په دې مانا هر یو چې د کوم پیاوړي هېواد جاسوس وي، نو پر نور ځان لوړ ګڼي او ویاړ پرې کوي.

ـ ستاسې په نظر د یوه جاسوس تر ټولو خطرناك کار کوم دی؟

ـ کارونه خو یې ټول خطرناك دي، خو زما په فکر، د یوې ټولنې د ارزښتونو له منځه وړل یې تر ټولو خطرناك کار دی، تاسې ګورئ، چې دا څو لسیزې په افغاني ټولنه کې زموږ پر مټ همدا چاره تر سره شوه، نالوستو، قاتلانو، او د هغو خلکو نه لوی لوی خلك جوړ شول، چې چا پرې پاده هم نه ساتله. د دې کار اغېز دومره پیاوړی دی، چې کلونه کلونه به افغانان ښه ورځ ونه ګوري.

ـ دا خو دې بېخي رښتیا وویل، پوښتنه دا ده چې خلك کله ستاسې ښکاره جنایتونه ګوري، خو حکومت درته هېڅ هم نه شي ویلای، چې د دې راز په څه کې دی؟

ـ ما خو درته مخکې وویل، چې د هر یوه جاسوس بادار ډېر پیاوړی دی، دا خو د هغوی برکت دی، چې موږ سرې سترګې ګرځو او څوك راته پورته نه شي کتلای.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- چې دا حال وي، دلته به سوکالي راشي؟

- هههههههه زه افسوس کوم، چې داسې کمزورې پوښتنه دې وکړه. يو فعال جاسوس د يوې فرقې پوځيانو نه ډېر کار کولای، شي، خو دلته د مچانو نه هم ډېر دي، د افغانستان په ټولو ادارو کې بې شماره جاسوسان دندې لري، نو اوس ته ووايه چې ارامي به راشي؟!

- تاسې به ښه خوشاله ياست، چې په داسې يوه بې پوښتنې هېواد کې ژوند کوئ؟

- افغانستان زموږ لپاره له جنته کم نه دی، په نورو هېوادونو کې يو جاسوس په ډېر تکليف سره ساه ايستلی شي، خو دلته د خدای کرم دی، چې تر ټولو عزتمن انسان جاسوس وي، هزار بار شکر.

- يوه سخته پوښتنه، که خپه کېږئ، نه؟

- مهرباني ورورمه! چې هر څه کوو، کله کله بايد رښتيا هم ووايو، اخر ما پورې هم د افغان نوم نښتی دی، په زړه باد مه پرېږده؟

- پوښتنه مې دا ده، چې ايا تر تاسې هم په دې ټولنه کې بې ننگه او بې وجدانه انسانان شته؟

- مسلمانه! دا خو ډېره اسانه پوښتنه ده، تر موږ ډېر بې ننگه او رذيل هغه خلك دي، چې زموږ پر دسترخوانونو ناست او زموږ چاپلوسي کوي، دا نو تر موږ هم ډېر پست خلك دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ اخرنۍ پوښتنه، څنگه کېدای شي، چې زموږ هېواد ته سوله او نېکمرغي راشي؟

ـ تر هغه چې د دې هېواد ټول جاسوسان په حضوري چمن کې په دار ونه ځړول شي، نو بل هر ډول کوښښ په هوا کې د لامبو وهل دي.

ـ یاره جاسوس صیب! له دغې رښتینې مرکې نه دې ډېره مننه، ایله دې زما د زړه تنهاکې لرې کړې؟

ـ تاسې نه هم مننه، هر وخت چې مو زړه ډك و، بې وېرې راتلای شئ، زه جاسوس یم، خو یو ریالېست جاسوس، اخر دا هېواد خو پر ما هم څه حق لري کنه!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه خو ماسټر یم

نن مې بیا هغه ورځ رایاده او یوه عجیبه خندا راغله. کله کله ګوره له ځانه سره یوازې خندا تر شریکې ډېره خوند ځکه کوي، چې دا ربښتینې وي. نورې خنداوې کېدای شي، تصنعي وي او د یوه چا د خاطره په کې انسان خپله خوله ښایي برناحقه چینګه کړي.

فتح خان ښه هلك و، خو د اخره پورې په دې ونه توانېد، چې تر دولسم ټولګي پورې د کتاب متن سهي ولولي او یا هم داسې لیك وکړي، چې څوك دې پرې پوه شي، خو یو څو ښېګڼې یې درلودې، دنګه ونه، پاکې جامې او په شونډو کې موسکا.

کابل ته په راتګ سره مې یوه ورځ سترګو ته نېغ ودرېد، خبر شوم، چې هغه هم د خپل کور سره تشریف راوړی دی، اوس د اولادونو خاوند او همدلته اوسېږي. د اوسېدو د ټکي سره په دې فکر کې شوم، چې په کابل کې اوسېدل، خو داسې اسانه نه دي، ځکه په اوسني وخت کې چې دې څلور پنځه کماله زده نه وي او یا هم په یوه اقتصادي مافیایي بانډ کې د ګډون اعزاز ونه لرې، نو ګرانه ده، چې د فتح خان غوندې یو کمزوری دولسم ورکی موجود دې د کور کرایه هم ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دومره اوزګار نه وم، چې د فتح خان غمونه دې وتلم، خو د دوستۍ داسې مزې وي، چې د اړیکو له اخوره ترې څوك په اسانۍ نه شي شړل کېدای.

په بله ورځ مې له یوه بل چا نه د فتح خان د ځای او ژوند پوښتنه وکړه، هغه راته په قوماندانې انداز وویل:

ـ فتیګی خو اوس هغه فتېګی نه ، په رښتینې فتح خان دی. خپل کور، لوکس موټر او داسې علمې دنده، چې ته خو یې رانه والله که په شلو کلونو کې هم وګورې.

سنجیده شوم:

ـ هلکه ریشخند مه وهه، چې خبر ترې نه یې، نو ستا خندا خو مې والله که پرې لورېږي.

سړی په غوسه غوندې شو:

ـ وروره ریشخند خو ته وهې، چې یقین دې نه کېږي، اصل کې ته پخپله د هغه پورې خاندې او یا لکه چې دا دې پرې نه لورېږي؟!

ـ خبره داسې نه ده، زما پخوانی دوست دی، زه به پرې ولې خپله کېږم؟ خو تا چې څه وویل، داسې ټوکه غوندې راته ښکاره شوه.

سړي ته زما خبرو خوند ورنه کړ او په توندۍ لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه هم ګرم نه وم، حیران دې ته وم، چې څه باندې یو کال مخکې مې په پېښور کې لیدلی و. الف ته یې بو وایه، د عقل په مرسته یې د ژوند د ښه کېدا هم کوم څرك نه و.

خدای شته، پرې خوشاله شوم، زړه کې مې ویل، چې ژوند په منډه نه په ټنډه دی، کېدای شي، خدای پرې مهربانه شوی وي، خو که په زده کړه او پوهه شي، نو د ژوندانه اسانتیاوې خو به ترې د تل لپاره مرورې وي.

د سړي خبرو مې پر زړه یو نوی اغېز خپور کړ، مخکې که به مې اونۍ کې یو ځل یادېده، اوس نو یې د یادېدو ګراف درې ځله لوړ شو.

بدمرغي دا وه، چې ما سره د فتح خان شمېره هم نه وه. د دوستۍ تړون له یوې خوا او د هغه د لویې دندې او ښه ژوند کیسې یې لا زما د لیدو تلوسه ورځ تر بلې ډېروله.

بله ورځ د ښار په یوې څلور لارې کې پلی روان وم. نابېره مې بیا را په یاد شو، خو رښتیا چې کله کله د انسان شپږم حس هم په ناخبرۍ کې کار کوي. په سوچ کې روان وم، چې مخامخ راسره یو څوك داسې سینه په سینه ټکر شو، لکه له قصده چې یې دا کار کړی وي. چې سترګې مې پورته کړې، نو یو ډېر لوکس کس مې مخې ته موسکی په ډېره لوکسه دریشۍ کې ولاړ و. د سړي ږیره او بریت نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، او حتی تر وروځو پورې هم د اوسنیو ښځینه هلکانو په څېر ډېر منظم و. په موسکا یې راته وویل:

- لکه چې ودې نه پېژندم؟

- خدای مې دې نه غلطوي، داسې د فتح خان غوندې راته ښکارې.

سړی په خندا شو:

- د فتح خان غوندې نه، پخپله فتح خان یم.

په مینه مو غاړې ورکړې. د خبرو اترو پر وخت یې د سلیقې تر اغېز لاندې وم. دواړه ډېر خوشاله شو. اخر مې ترې د دندې پوښتنه وکړه:

- په تعلیمي نصاب کې دنده لرم د نصاب غړی یم.

د ماشومانو غوندې مې ورته وویل:

- ګوره ټوکې مه کوه!

څنګه هغه د دولسم ټولګي شهادتنامه دې واخیسته که نه؟

سړی لږ سننجیده شو:

- ما خو ماسټري هم کړې ده، اوس ماسټر یم. زموږ اداره کې چې څوك ډاکتر یا ماسټر نه وي، دنده چېرته ورکوي؟ وایي چې په **۲۴** ساعتونو کې هوښیار انسان هم یو پنځه دقیقې احمق کېږي. زه لومړی غلی شوم او بیا خدای د زړه له تله خندا راوسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فتح خان باندې مې خندا ډېره بده ولګېده، نږدې همداسې روان شوی و، خو په غوسه یې وویل:

ـ ته لکه چې ما پورې خاندې؟!

د سترګو اوښکې مې پاکې کړې:

ـ زه تا پورې نه، د نصاب پورې خاندم. ته خو ماشا الله ماسټر او د هېواد ویاړ او د اوسني تعلیمي نظام کدر یې!!

فتح خان سپږمې نورې هم ترورې کړې، خدای پامانی یې وانخیسته. خو د تګ پر وخت مې د ښښنې په انداز ورته وویل:

ـ خدای دې تا د دې هېواد د بچیانو له سره نه کموي، ستا فیوضات دې خدای د دې هېواد د تعلیمي نصاب له ګلستانه نه کموي. دا خو ستاسې غوندې خلکو برکت دی، چې د افغانستان تعلیمي نصاب یې د یوې غوره طنزي ټولګې لوړ مقام ته رسولی او له لویو او وړو یې لار ورکه کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه ښکلې پتاقۍ یم

چې کله د تلوېزون پر ښیښه راښکاره شي، نو ټول له خوښۍ چغې کړي:

ـ هله ده راغله، چپ شئ! د کور ټول خلك یې سندرې او اداګانو ته غوږ غوږ او خوشاله شي، خو زه له حیرانۍ نه له ځانه سره ورې وړې توبې وباسم. د خدای دې کړو ته حیران شم، چې په ځینو انسانانو کې څنګه په لږ وخت کې دومره بدلون راولي، چې که چا ته یې کیسه د قسمونو سره وکړې، نو هم به باور پرې ونه کړي.

یو کال مخکې چې به هغه کله موږ سره د دفتر په موټر کې ناسته وه، نو په ټوله لار یې بې د خدای له یاد او ذکره بله خبره نه کوله، که کوم ځوان به هسې له ځانه سره وخندل، نو مرخڼۍ به له مخکې سیټ نه په غوسه مخ راواړاوه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ ګوره زه له هغو جنکو نه یم. که چا بد راوکتل، نو پوستکی به یې وباسم. له دې سره به ټول د اوسنیو ښتنو غوندې غلي شول.

مرخنۍ به نه یوازې، په ټوله لار اذکار ویل، بلکې پرته له ناغې به په اونۍ کې دوه ځلې روژه هم وه. خدای شته کله نه کله به مې پټ پټ زړه پرې ډېر خوږېده. پړسېدلی زوړ کوټ، خیرن بې مورده پتلون او داسې بوټان لکه لارۍ چې پرې ختلې وي، د هغې د بېوزلیتوب استازیتوب کاوه. هغې سره د ښایست ملکې هم دښمني کړې وه، مخ به یې کټ مټ داسې ښکاره کېده، لکه پیشو چې د نغري ایرې پر سر باد کړې وي، وړې سترګې او بونجۍ پوزې یې بدرنګې لا ډېره کړې وه.

خو اوس، اوس پرې د چا پلار هم یقین نه شو، کولای، چې هغه دې هماغه پخوانۍ مرخنۍ وي. داسې نازك کمیس چې تخرګونه به یې ترې ښکاره کېدل، په پرتوګ خو یې د پرتوګ ګومان چا نه شو کولی او رښتیا خبره خو دا وه، چې اوس په کې میك اپ جادویي بدلون راوستی و. په سترګو کې اشارې، په اندامونو کې ادا، د الفاظو په ویلو کې نازکي دا هر څه یې داسې زده کړي وو، لکه د مرخنۍ نیا چې لا د هندیانو په هولي کې کلونه ګډون کړی وي.

مرخنۍ په لږ وخت کې دومره مشهوره شوه، چې دوبۍ خو نوره ورته د کوټه سنګي نه نږدې ښکارېده، تلویزونونو پرې جنګ شروع

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړ او چې کله به پر سټېج راښکاره شوه، نو د ځوانانو سره به بوډاګانو هم ورته په ټوپونو بسم الله کړه.

د دومره پرمختګ سره سره هغې د سندرو تر ویلو وروسته پټاقۍ تخلص پر ځان ایښی و. د هغې تخلص زما حیراني دوه برابره کړې وه. لومړیو ورځو کې به چې پر تلوېزون راښکاره شوه، نو د هغې د تقوی او دعاګانو وخت به مې سترګو ته ودرېده او داسې به مې انګېرله، چې د مرخنۍ په څېره کې یو ډېر پرهېزګار او با تقوی انسان سندرې وایي، اداګاني کوي، خو اوس چې د هغې د دومره سندریز استعداد او چالاکۍ سره د پټاقۍ نوم اورم، نو حیران په دې شم، چې د پټاقۍ د تخلص پر ځای یې د یوه لوی بم تخلص بر ځان ایښی وی، نو غوره ورته په دې وه، چې د مرخنۍ هر ورون د یوه نومیالي باډي بلډر نه کم نه و. ما داسې فکر کاوه چې د تخلص د غوره کولو پر وخت هر څوك باید لږ تر لږه لومړی له خپل ځان سره دا سوچ وکړي، چې تخلص یې د کړو وړو سره څومره تړاو لري. داسې نه چې یو څوك د پوکنۍ د تس سره بې هوښه کېږي او پر ځان یې بیا باتور تخلص ایښی وي.

زړه کې مې ویل، که قسمت ورسره کله مخامخ کړم، نو لومړی به ترې همدا د پټاقۍ د تخلص پوښتنه کوم.

د خدای کارونه وو، ډېره موده وروسته یوه تلوېزوني پروګرام ته وغوښتل شوم. زړه کې مې تېر شول، چې کاشکې پټاقۍ هم راغلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

وي. غونډه روانه وه، چې په یوې برخې کې یې پټاقۍ د سندرې ویلو لپاره راوبلله. د سندرې نه یې په لیدو ډېر خوشاله شوم.

د غونډې په پای کې مې په چل چل کې ځان ورورساوه. کور یې اباد پخواني وختونه یې په سترګو کې و، د اداګانو په جامو کې نغښتې روغبړ یې راسره وکړ، خو سره له دې یې ځانګړې کلانکاري کوله. د هغې دا حق و، چې ځان لوړ وګڼي، ځکه اوس یې ډېر لوی لوی رئیسان، پانګوال او د ادارو مشران د صحبت او اندیوالۍ تږي وو. د خبرو په یوې برخې کې مې ترې وپوښتل، که خپه کېږې نه، یوه پوښتنه درنه کوم!

په ځانګړې ادا یې وېښتان خپل مخ ته وشیندل او په خندا یې وویل:

- سولېدلی صیب ګوره ته ډېر وران یې، سخته پوښتنه به نه کوې؟

ورته ومې ویل:

- سخته به نه وي، خوښ یم، چې ماشا الله ډېر پرمختګ دې کړی، خدای مو اخره خاتمه ښه کړه، خو د دومره پرمختګ سره دې ډېر وړوکی غوندې تخلص پر ځان ایښی، دا پټاقۍ بدلوی نه شې؟

لومړی لږه خندا ورغله، خو بیا سنجیده شوه:

- دا تخلص ما پخپله په ځان نه دی ایښی، دا خلکو راکړی. د خلکو مینې ته څنګه په سپکه وګورم؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

حیران شوم:

ـ خلکو ښنګه درکړی، خلك دې خدای خوار کړي، چې ته یې پتهاقۍ کړې؟

بیا خندا ورغله:

ـ سولېدلی صیب! دا خو زما د یوې سندرې لومړی بیت دی. د خلکو دومره خوښ شو، چې اوس راته ټول له ډېرې مینې پتهاقۍ وایي.

ـ عجیبه ده، دا خلك هم عجیب مخلوق دی، خو که هغه بیت راته ووایې، نو ما به مې جواب پوره موندلی وي.

د لاس د سرو بنګړی یې په بل لاس ونیو:

ـ حیران دې ته یم چې تا غوندې مشهور شاعر او فرهنګي انسان تر اوسه زما دا شاهکار سندره ښنګه نه ده اورېدلې؟!

ـ ببښنه غواړم، خیر دی اوس یې ووایه! بل ځل به داسې نه کوم.

ـ سندره داسې ده چې :

ډبله غوندې ښکارم خو په زړه باندې نرۍ یم

زه ښکلې پتهاقۍ یم زه ښکلې پتهاقۍ یم

له ناکامه مې ورته وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاسې پخپله په دې خوشاله یاست؟، ځکه پټاقۍ خو یو وړوکی غونډې درز هم کوي.

خندا ورغله:

- پټاقۍ نوره توره وي، که سپینه؟! چې کله خلکو کې راښکاره شم، نو هغوی داسې شي، لکه انفجار چې مې په کې کړی وي، خو زما انفجار خلك نه وژني، بلکې بې هوشه کوي یې. نو اوس ته ووایه، چې زه پټاقۍ یم که نه؟!

ورته ومې ویل:

- با الکل چې پټاقۍ یې، خو ما ته اجازه راکړئ، هسې نه چې زه دې هم د پټاقۍ په مجروحینو کې حساب شم!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلاکاري یاني پساتېزم

سقراط ویلي (د یوه هېواد سیاسي واك باید د داسې یوې شورا په لاس کې وي، چې غړي یې حکیمان یانې فیلسوفان وي). د اسلام دین هم په شورا یا سلاکارۍ تاکید کړی او د عقل هم دا غوښتنه ده، چې په سختو او مهمو مسایلو کې باید له یوه چا سره سلا وشي.

د یونان د دغه لوی فیلسوف موخه دا وه، چې سیاسي واك باید د یوه هېواد د داسې غړو په لاس کې وي، چې په سیاست کې له نورو خلکو پوه او د دې وړتیا ولري، چې هېواد په ښه توګه اداره، عدل تامین او خلکو ته سوکالي او نېکمرغي په برخه کړي.

رښتیا هم کله نه کله په سیاست کې داسې څه رامنځ ته کېدای شي، چې پخپله د یوه هېواد مشر په یوازې ځان نه شي کولای، چې پرېکړه وکړي، له همدې امله اړ وي، چې د ټولنې د تجربه لرونکو او پوهو خلکو سره مشوره وکړي او د ستونزو د حل لپاره مناسبه لار پیدا کړي.

سره له دې چې زموږ د هېواد په تېرو حکوتونو کې د سلا کار یا مشاور په نامه کوم رسمي پوستونه نه و او نه هم کله په ناپامۍ کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هم چا د سلاکاار نوم اوربدلی و، خو له نیکه مرغه د کرزي صیب د حکومت په راتلو سره د سلاکارانو بازار دومره ګرم شو، چې له رسمي پوستونو نه د سلاکارانو شمېر ډېر او دا دی تر نن ورځې پورې یې لړۍ ښه په درز کې روانه ده.

اوس هم که چېرته د ولسمشر د ډېرو بوختیاو له امله په مناسبو ځایونو کې د ګوتو په شمېر سلاکاران وټاکل شي، نو څه بده خبره نه ده، خو پوښتنه دا ده، چې سلاکار په رښتیا هم د سلاکارۍ وړتیا لري، یا یې ټاکل اړین دي؟!

له بده مرغه په اوس وخت کې ډېری سلاکاران داسې خلك وي، چې هغه د چا د خبره یو ته بو وایي، خو د تېرو څوارلسو کلونو راهیسې همداسې لېونیان او بې احساسه، حتی مسلکي غله د سلاکارانو په پوستونو کې ټومبل کېږي.

پوښتنه دا ده، چې دا کار ولې کېږي؟

ځواب یې ساده او هغه دا دی، چې د سلاکارانو نه ولسمشر یا نور چارواکي ډېر مجبور وي. د سلاکار په پوستین کې دغه ننوتي خلك یا جنګسالاران وي او یا هم د شتو یا داسې وسیلو خاوندان وي، چې چارواکي یې د خپلو ګټو لپاره پر دندو ګوماري.
د دغو خلکو بې علمۍ، ناپوهۍ او نه مسلکیتوب ته چې ولسمشر یا بل چارواکی وګوري، نو په یو ځای کې هم نه شي فیټ کېدای،

(c) ketabton.com: The Digital Library

نو ځکه یې د سلاکارۍ قالب ته ورننباسي. دا نو داسې قالب دی، چې نه په کې زده کړو ته اړتیا شته، نه سپېڅلتیا ته او نه هم احساس ته.

عام ولس چې کله د یادو خلکو کارنامو او تاریخي شالید ته وګوري، نو د نورو ناخوالو سره د اوسنیو نظامونو دې کړو ته هم ګوته په غاښ شي او دا فکر ورسره پیدا شي، چې که چېرې په اوسني دولت کې د هر یو سلاکار میاشتنی معاش درې زره ډالر وي، نو ټولې اتلس میلیونه افغانۍ شوې. که له همدغو افغانیو نه یوې یوې کورنۍ ته د میاشتې لس زره افغانۍ ورکړل شي، نو اتلس سوه کورنیو ته بسنه کوي او زرګونو وږو او بېوزلو انسانانو ته یې خیر رسېږي. هغوی له مادي او روحي ستونزو خلاصېږي، عدالت تامینېږي او د رواني بې عدالتۍ د یوې برخې مخه نیول کېږي.

خو دریغه، نه په حکومت کې دا فکر شته او نه هم ډېری سلاکاران دا احساس لري، چې دغه ناروا معاش په دغه ناپوهۍ او بېکارۍ کې چې ټوله ورځ د باډیګارډانو په څېر په مېلمستیاو کې ګرځي، وانخلي. ځکه نو سلاکاري د نوي پسات یوه نوې بېلګه ده او په پوره سپین سترګۍ ورته حکومت او هم سلاکار د مشروعیت خلته وراغوستې او هغوی په کې په مړه ګېده د مړزانو په څېر د ملت دانه خوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

شامي قبر

ناڅاپه مو په دفتر کې شور او ځوږ شو. د د فتر له کړکۍ چې مې سر ورښکاره کړ، نو خلکو د زخمیانو په تذکره کې صاحبزاده صیب راروان کړی و. پنځه دقیقې به لا تېرې نه وې، چې په لویه خونه کې یې د یوه بشپړ مړي په څېر کېښود او خلکو یې د زړه په مښلو پیل وکړ.

د صاحبزاده صیب کره وړه د یوه رښتیني مړي و، له مخ نه یې د ژوند تازه ګي الوتې وه او داسې ښکاره کېده، چې ساه به په کې نه وي. د دفتر همکارانو یې د ژوندي کېدو خواري کوله، خو ما ته یې یو نیم درجن ماشومان سترګو ته ودرېدل او په زړه کې مې داسې دعاګانې ورته کولې:

ـ خدایه په خپل قدرت په کې ساه پیدا کړې. ماشومان به یې څه کوي. دې خوارکي خو به، چې کومه ورځ بانجان واخیستل، نو

(c) ketabton.com: The Digital Library

څومره به ورته خوشاله و، خو اوس به یې کورنۍ د تدفین او مراسمو لپاره پیسې له کومه کوي؟! د مړي خښول، خو هم د بې عدالتۍ په دې پیر کې کومه اسانه خبره نه ده. خدایه ته یې په خپل حکمت خپلو ماشومانو ته بیا راژوندی کړې.

زما لاد د عاګانو لړۍ سر ته نه وه، رسېدلې، چې د صاحبزاده صیب له خولې نه ورو ورو ویل شول:

ـ شامي، شامي!

د شامي د ټکي په اورېدو د ټولو پرمخونو د خوښۍ ځپې راښکاره شوې. په زړه کې مې تېر شول، چې صاحبزاده صیب د کم معاش له امله په میاشتو میاشتو غوښه نه شوه خوړلې، کېدای شي، چې په کوم واده یا ختم کې یې د شامي کباب خوړلو د کولمو غریبانه او کمزوری سېستم ورخراب کړی او ننني تکلیف ورته له همدې نه پیدا شوی وي.

د هغه د پښو د مښلو لړۍ لاهمداسې روانه وه، چې تر درېیم ځلي شامي ویلو وروسته یې سترګې وغړولې. لږه وروسته یې وړه موسکا وکړه او ورپسې یې د خپلو لمونځونو او نفلونو له برکته سر راپورته کړ.

یوه ملګري اتومات په خوله کې جېنسېنګ انرژي ورواړوله او لا یې پوره نه وه، ځښلې چې صاحبزاده صیب بالکل نورمال شو. موږ ټول د هغه په رغېدنه د زړه له تله خوشاله شو، د تخرګونو نه مې لاسونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورلاندې کړل او خپلې کوټې ته مې بوت او پر چوکۍ مې د یوه نوي وزیر غوندې په احتیاط کېناوه.لږ وروسته مې ترې وپوښتل:

ـ انشا الله اوس خو به صحت یاب یې کنه؟

یوه شرمېدونکې موسکا یې وکړه. الحمد لله. خو تاسې راسره په تکلیف شوئ!

ـ تکلیف دې سر وخوري، خو چې ته بېرته خدای خپلو ماشومانو ته جوړ کړې.

ـ بس د همدې ماشومانو لپاره راباندې داسې لوبه وشوه.

حیران شوم:

ـ د ماشومانو لپاره څنګه؟! موږ خو ویل چې شامي کباب ځپلی یې.

په لږ څه شرمېدونکي ډول:

ـ شامي کباب مې په سترکو نه دې لیدلی، مسلمانه نږدې په رښتیا هغه جهان ته رسېدلی وم.

زه نور هم حیران شوم:

ـ یاره صاحبزاده صیب! په موږ خو دې له وېرې مرګ تېر کړ. ماشومان دې راته سترګو ته نېغ ولاړ وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د همدې ماشومانو د لاسه خو نږدې برناحقه مړ شوی وم. پرون راته د یوه تلوېزون د یوې خپرونې مسوول زنګ وهلی او ما هم ورسره منلې وه، د قبر یوه خپرونه کې نن د قبر مېلمه وم.

- د قبر مېلمه؟! خدای دې د هغوی کور وران کړي، دلته خو بې له هغې هره ورځ خلك په خپلو وینو کې لامبي، تول هېواد مو له یوه لوی قبر نه کم نه دی. په کار ده چې د ژوند سره د مینې لپاره خپرونې جوړې کړې، یاره صاحبزاده صیب عجیب څه اورم؟!.

- په لومړي سر کې خو زه هم همدې فکر کې وم. دا یقین مې و، چې دې خلکو د قبر پروژه یوازې د همدې لپاره اخیستې چې افغانان کاهل او بېکاره کړي، که په چا کې د ژوند لپاره لږ څه هم پاتې وي، په دې ډول خپرونو یې ترې وتروړي، خو بس مجبوریت بد شی دی.

- ولې هغه کوم مجبوریت و، چې تا ورسره ومنله؟

په خپل تندي یې لږ لاس راتېر کړ:

- یاره یو نیم زر افغانۍ حق الزحمه یې ورکوله. زړه کې مې وویل، چې هر څه وي، د کور یوه سوړه خو به پرې بنده شي.

زړه کې مې وویل:

- چې یو انسان په کلونو کلونو په یوې موسسې کې کار وکړي، وړیا جمعې هم ورکوي او بیا د یو نیم زر افغانیو لپاره یو ساعت په قبر

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې کېښي، نو تر دې به بله لویه بې عدالتي د ډالرو په دې تالان کې چېرته وي؟!له اسویلي سره په ګډه مې ورته وویل، ښه کیسه کوه!

ـ سره له دې ما داسې ګڼله چې یو مصنوعي قبر به وي، په خوا کې به یې ناست یم. د قبر دعاګانې، سورتونه او مسئلې خو مې بې له هغې هم زده دي، یو ساعت خپرونه ده، خدای به یې تېره کړي.

خو چې ورغلم زما ګومان غلط وخوت. د تلوېزون د ودانۍ په لاندې برخه کې یوه تیاره خونه وه، په تمامه مانا یو رښتینی قبر چې شاوخوا یې خاوره پرته او هر څه تیاره وو، زما د راتګ انتظار کاوه. سم له واره یې په داسې حال کې په کې کېنولم، چې درې کمره والا راته پاس ناست او زما یوازې په قبر کې سر ښکاره کېده. دغو د ظالم زامنو د قبر شاوخوا یو څو شمعې هم بلې کړې وې. لږ وخت وروسته یې نکیر منکر راولېږل. د هغوی انداز هم ډېر هیبتناك او له وېرې ډك و. له ما یې پوښتنې پیل کړې. د ځوابونو د ورکولو پر وخت مې روحي حالت شېبه په شېبه خرابېده. سره له دې چې ما ډېر مړي لمبولي، خو داسې لوبه مې کله نه وه لیدلې. د پوښتنو او ځوابونو دې لړۍ ډېر دوام وکړ، په اخرو شېبو کې خو خپل ځان راته یو مکمل مړی ښکاره کېده په خپلو راتلو ډېر پښېمانه وم، خو د تېښتې چاره نه وه، همدې وخت کې مې هم یو نیم زر افغانۍ سترګو ته ولاړې وې. د سوال ځواب د لړۍ په خلاصېدو مې زړه خوشاله شو، خو همدې کې راته ډایرېکټر له پاسه وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ـ حالي دیګه فاتحي خوده بیګه!

د سورت په ویلو چې مې ځنګه پیل وکړ، نو وار په وار مې خپل حواس له لاسه ورکول. خپل یو یو ماشوم مې سترګو ته ودرېد. د هغوی جامې، څپلۍ، قلمونه او کتابچې چې کله هم ما ورپوره نه کړل.

خو سره له دې به مې زړه راټینګ او یو نیم زر افغانۍ به مې سترګو ته ودرولې. په وسو وسو مې د سورت ویل پای ته نږدې کړي وو، خو د قبر تیارې او د خپل ځان د فاتحې اخیستلو کار مې نوره په زړه تیاره راوسته. چې ومې کتل نو یو لاس رااوږد شو، په موټي کې یې یو نیم زر افغانۍ ما ته رانږدې کړې، تر دې وروسته نو زه نور په ځان نه یم پوه شوی، ښایي همداسې شا ته بې هوښه لوېدلی یم. خو ښه ده، چې لحد نه و، قبر شامي و، ګنې اوس به مې په رښتیني د دنیا کړاوونو ته خپل واړه بچي یوازې پرېښي وای!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاالهانده مخلوق

د مخلوقاتو نوم ډېرو خلکو له کوچنيوالی اورېدلی، خو د مخلوق پېژندل، موږ غونډې خلکو ته چې خپل ځان نه پېژني، تا او خدای ځومره د ريشخند خبره ده؟!

چې رښتيا درته ووايم، زه نه د بيولوژي کوم عالم او نه هم د حيواناتو څېړونکی يم، چې پر مخلوقاتو دې خبرې وکړم، خو مجبوريت بد شی دی، کله نه کله د زمانې ناخوالې له چنې نه جنرال او له يوه لېوني نه يو لوی چارواکی او سياستوال هم جوړولی شي.

د مخلوقاتو په برخه کې ښايي زموږ د هېواد اوسنيو نړيوالو څېړونکو په زړه پورې ليکنې کړې وي، خو دلته زه هغه مخلوق يادوم، چې د اوس لپاره د ځمکې پر سر اوسېږي او د شهرت بازار يې د افغانستان د جګړو په څېر تود دی.

په دغه مخلوق کې عجيبې خبرې شته، پلن خيتې، غونجاګان، برېتور، بوټدی رېږي، څټه ور، ګنجي او حتی ځينې د بشپړو لېونو په څېر.

د څېرو سره يې هم زما کار نشته، ځکه هر څه چې دي، د خدای مخلوق دی او د خلقت پورې خندا د دنيا او اخرت دواړو سزا لري، نو ځکه دې خدای ترې موږ او تاسې وساتي، امين، ثم امين.

په اصل کې زه هم ګرم نه يم، د دوی اعمالو زه نور لېونتوب ته نږدې کړی يم، ځکه نو اوس په دې باور يم، چې دغه لاالهانده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلوق له موږ لار ورکه کړي، نو چې دا مجبوريت وي، دا زموږ ډيموکراتيك حق دی، چې شکايت ترې وکړو.

خو يوه خبره ده، که د دوی انرژۍ ته وکتل شي، نو دا مخلوقات چې فعلاً د انسانانو په بڼه راڅرګند يږي، د ستاينې وړ ځکه دي چې په يوه ساعت کې د کابل په دې ګڼه ګوڼه کې په ډېرو ځايونو کې راښکاره کېدای شي.

دا يې هم بلا پسې، اصلي موضوع د دغو ښاغليو او آغليو هغه اظهارات دي، چې کله نه کله يې قسم په خدای سړی په بېخ او سر نه پوهېږي. د خدای دغه مشهور مخلوق يوه ورځ د يوه کار د کېدو لپاره داسې رمباړې وهي، چې له وښکو يې ځګونه په غرغړو وي، خو په بله ورځ يې بيا له خپلو خولو نه ځمبورك توپونه جوړ کړي وي او په مخالفت کې يې داسې ډزې کوي، چې په باروتو کې يې يوازې د همدوی د ورانې کلا شاوخوا پټه وي. د دغو هوايي مخلوقاتو بله ډله داسې ده، چې تر يوه ساعت تقريره يې که وينا فلتر شي، نو په خبرو کې به يې د نسکو د دانې په اندازه يوه ګټوره يا نوې ذره هم ځوك په سترګو ونه ويني.

تر ټولو په زړه پورې خبره دا ده، چې ځمکې ته راغلي دا جنابان د نړۍ د ټولو کارونو متخصصين دي، له ترکاڼۍ، طبابت پوځي وړتياو، اقتصاد نيولې د نړۍ تر سياسته پورې په هر څه کې په لايتنهايي کچه دوی نظر ورکولی شي، خو ترټولو د حيرانتيا کمال يې دا دی، چې دغه ګروپ د دې وړتيا لري، چې له يوه کلينر يا يوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشهور تنبل نه هم په لږه موده کې افلاطون یا ارسطو جوړ، دریشي ورواغوندي او نېکټايي يې په مرۍ کې د خپل عقل غوندې په غاړه کې راځوړنده او د ځانونو په څېر يې کړي.
خبره لنډه ښه ده، د دغو مخلوقاتو ځينو څېرو نور د افغانستان د خلکو نه لاره او ګودر ورك کړی دی. په میلونونو بېوزلي خلك يې په خپلو پرتو او د ملي ګټو پر ضد ویناو او ګډوډو وډو تبصرو په رواني ناروغیو اخته کړي دي. دا مخلوق د خپل خارق العاده عقل په برکت د دې هېواد ریښې پرې کوي. خو یوه خبره ده، چې دغه جنابان اصلاح ناپذیر هم دي، بې له دې چې ستوني يې د بنګلدېش په ختو بند شي، بله لار نه لري. خو دا چې له پېښې تېښته نشته، نو خیر دی، دوی دې هم زموږ دا مشوره ومني، چې: ای فیلسوفانو! موږ خو په کلونو کلونو ستاسې ټرکونو ټرکونو تقریرونو ته غوږ ونیو خو نور د خدای لپاره موږ په کراره پرېږدئ. ستاسې څېرو ته چې ګورو باور وکړئ، نورې کانګې راځي، دا سمه ده، چې ستاسې اغېزمنو خبرو دا وران هېواد ګل ګلزار کړ، خو خير دی، نورې مو دا مشورې او ویناوې خپلو خلکو ته وکړئ. ستاسې نظرونه ښايي په هوا او فضا کې ډېر ښه پلي شي، د خدای لپاره موږ نور وبښئ او د لومړنيو مهاجرينو د ویاړ په ګټلو خیر دی، مریخ ته لاړ شئ.
زه ځينې سیاسي مبصرين يادوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مننه او کور ودانی

د افغانستان ملي تحريک د هېواد پال او فرهنګپال شخصيت ښاغلي (اميرخان يار) څخه د زړه له تله مننه کوي چې د دې اثر چاپ ته يې اوږه ورکړه. ملي تحريک وياړي چې د علمي اثارو د چاپ لړۍ يې پيل کړې ده. دا لړۍ به دوام لري. موږ له ټولو درنو هېوادوالو څخه په خورا درنښت هيله کوو چې په خپل معنوي او مادي وس د کتابونو د چاپ دا لړۍ لا پسې وغځوي.

يو ځل بيا د دې اثر له ليکوال او چاپوونکي څخه د زړه له تله مننه کوو چې د دې اثر د ليکلو او چاپولو جوګه شول.

په فرهنګي مينه

د افغانستان ملي تحريک

(c) ketabton.com: The Digital Library

REALIST SPY

STIRES AND STORIES

BY: HAFIZULLAH TURAB

د لیکوال چاپ شوي اثار

ورکه (لنډې کیسې)
د پرښتني خواب (لنډې کیسې)
سلګۍ په لوېدیځ کې (لنډې کیسې)
طلايي مرغان (لنډې کیسې)
رومانتیک منیجر (لنډې کیسې او ادبي ټوټې)
ژوندی مړی (لنډې کیسې)
اوښکې (لنډې کیسې) شریکه ټولګه
ریالېست جاسوس (طنزونه او لنډې کیسې)
پربوتې څېرې (د تلوېزوني ډرامو ټولګه)
د پړانګ پر ځای (د تلوېزوني ډرامو ټولګه)
پر ګلاب دې مرغلرې (شاعري)

ژباړل شوي اثار

چېرته چې ساه پوه نه وي (انګلیسي)
پر ټولنې ولاړه بیا رغونه (انګلیسي)
د افغانستان اوسنی او پخوانی پولې (دري)

ناچاپ اثار

ارمان (د هند یونلیک)
د ګلاجان مادورې (تلوېزوني سیریال)

ډرامې شوي اثار

پر خدای یې وسپاره
محلونه
څپې
پربوتې څېرې
د ږیا پر لور
کویټه انستیتیوت
تور زهر
دنیا
پښتنه
زنځیرونه
شک
سلام دیارلس برخې سیریال
څپلې متې
او نورې لنډې ډرامې

د افغانستان ملي تحریک
www.melitahrik.com

د خپرونو لړ: ۴۲

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library